

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1385 HATÁROZATA

(2014. október 1.)

a Kasztília-La Mancha hatóságai által a digitális földfelszíni televíziózásnak a Kasztília-La Mancha távoli és kevésbé urbanizált területein történő kiépítésére odaítélt SA.27408 (C 24/10 [korábbi NN 37/10, korábbi CP 19/09]) állami támogatásról

(az értesítés a C(2014) 6846. számú dokumentummal történt)

(Csak a spanyol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az említett rendelkezéseknek megfelelően felkérte az érdekelt feleket észrevételeik megtételére, és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

1. AZ ELJÁRÁS

- (1) 2009. január 14-én a Radiodifusión Digital SL társaság (a továbbiakban: Radiodifusión), majd 2009. május 18-án a SES Astra S.A. (a továbbiakban: Astra) panaszt nyújtott be a Bizottsághoz. Mindkét panasz tárgyát egy állami támogatási program képezte, amelyet a spanyol hatóságok a távoli és kevésbé urbanizált spanyolországi területeken az analóg televíziózásról a digitális televíziózásra történő átállással kapcsolatban fogadtak el. A kifogásolt program jogi alapját a digitális földfelszíni televíziózás terjedését, a kábeltelvíziózás liberalizációját, valamint a pluralizmus elősegítését célzó sürgős intézkedésekről szóló 2005. június 14-i 10/2005. sz. törvény⁽¹⁾ jelenti. A digitális földfelszíni televíziózásra való átállás folyamatával kapcsolatban elfogadott jogszabályok közé tartoznak továbbá a következők: a digitális földfelszíni televíziózás nemzeti műszaki tervének jóváhagyásáról szóló, 2005. július 29-i 944/2005. sz. királyi rendelet (a továbbiakban: nemzeti műszaki terv)⁽²⁾; a digitális földfelszíni televíziószolgáltatás nyújtására vonatkozó általános szabályok jóváhagyásáról szóló, 2005. július 29-i 945/2005. sz. királyi rendelet; a digitális földfelszíni televíziószolgáltatás nyújtására vonatkozó műszaki szabályok és szabályok jóváhagyásáról szóló, 2005. július 29-i ITC/2476/2005. sz. utasítás, valamint a rádiós és kábeltelvíziós műsorszolgáltatásra vonatkozó általános szabályok jóváhagyásáról szóló, 2005. július 28-i 920/2006. sz. királyi rendelet.
- (2) Az említett intézkedések Spanyolország teljes területére vonatkoznak. A Bizottság két külön eljárást indított: egyet Spanyolország teljes területére vonatkozóan, Kasztília-La Mancha kivételével, egyet pedig külön Kasztília-La Mancha régió vonatkozásában. Míg az állami támogatási intézkedés mindkét esetben azonos, és ugyanazokat az aggályokat veti fel, Kasztília-La Mancha esetében olyan kérdések is felmerülnek, amelyeknek az általános eljárás szempontjából kevésbé (vagy egyáltalán nem) jelentősek. A Radiodifusióntól érkezett panasz csupán Kasztília-La Mancha esetére vonatkozik, mivel a támogatási program Kasztília-La Mancha regionális kormányzata általi végrehajtásának módja eltér az egyéb régiókban alkalmazott modellektől, Kasztília-La Mancha esetében továbbá egy gazdasági tanulmány részletes értékelését is el kellett végezni.

⁽¹⁾ <http://www.boe.es/boe/dias/2005/06/15/pdfs/A20562-20567.pdf>

⁽²⁾ <http://www.boe.es/boe/dias/2005/07/30/pdfs/A27006-27014.pdf>

- (3) A Bizottság mindkét ügyben 2010. szeptember 29-én indított hivatalos vizsgálati eljárást azt állítva, hogy az állami támogatási program hátrányosan megkülönbözteti egymástól a platformüzemeltetőket. A Bizottságnak a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozata (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat) 2010. december 11-én jelent meg az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽³⁾. Három érdekelt fél nyújtott be észrevételeket: a Radiodifusión 2011. január 11-én, az Abertis és a SES Astra S.A. (a továbbiakban: Astra) pedig 2011. február 4-én.
- (4) 2011. január 19-i és 2011. február 9-i levelében a Bizottság a kapott észrevételeket válaszadás céljából továbbította Spanyolországának. 2011. február 18-án és március 8-án kelt levelében a Spanyol Királyság Állandó Képviselete megküldte Kasztília-La Mancha regionális kormányának (*Junta de Comunidades de Castilla-La Mancha*, a továbbiakban: a JCCM) válaszát a három érdekelt fél által benyújtott észrevételekkel kapcsolatban. 2011. május 27-én és 2012. augusztus 9-én a Bizottság további tájékoztatást kért Spanyolországtól, amelyre Spanyolország (a JCCM) 2011. június 10-én, illetve 2012. szeptember 10-én válaszolt. 2011. augusztus 20-án a Bizottság tájékoztatást kért a Radiodifusióntól, amelyre 2011. szeptember 29-én érkezett válasz. 2011. október 14-én, 2011. november 15-én és 2012. december 6-án a JCCM saját kezdeményezésére további tájékoztatást nyújtott. 2011. május 18-án továbbá személyes találkozóra került sor a Bizottság, a spanyol hatóságok és a JCCM között.
- (5) 2013. május 15-én a JCCM egy működési és karbantartási támogatás nyújtására irányuló pályázatról tájékoztatott. 2013. december 20-án a JCCM tájékoztatott a Radiodifusión és anyavállalata, az INGEST ellen Spanyolországban zajló szankcionálási eljárásról, valamint észrevételeket nyújtott be a Bizottság és a spanyol hatóságok között az SA.28599 állami támogatásról zajló megbeszélésekkel kapcsolatban. 2014. június 6-án a JCCM észrevételeket nyújtott be annak igazolása céljából, hogy intézkedései összhangban állnak a piacgazdasági befektetői elvvel, és megfelelnek az uniós közbeszerzési szabályoknak. Ezenkívül számos tényfeltáró információcserére került sor a Bizottság és a JCCM között.
- (6) 2013. június 20-án a Bizottság végleges elutasító határozatot hozott a digitális földfelszíni televíziózás távoli és kevésbé urbanizált területeken történő kiépítésére (Kasztília-La Mancha régió kivül) odaítélt SA.28599 állami támogatásról ⁽⁴⁾.

2. AZ INTÉZKEDÉS LEÍRÁSA

2.1. HÁTTÉR-INFORMÁCIÓK

2.1.1. A panaszosok

- (7) A Radiodifusión a spanyol nemzeti távközlési szabályozó hatóságnál (*Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones*, a továbbiakban: a CMT) nyilvános távközlési hálózat irányítására és elektronikus kommunikációs szolgáltatások nyújtására, főként rádió- és televíziós műsorszolgáltatás nyújtására bejegyzett helyi távközlési és földfelszíni televíziós platformüzemeltető.
- (8) A Radiodifusión panaszja szerint a Kasztília-La Mancha régióban bevezetett finanszírozási programok kedvezményezettjei olyan platformüzemeltetők, amelyek már meglévő, országos lefedettségű hálózatokat üzemeltetnek. Így a finanszírozásból kizártak minden egyéb alternatív hálózatot (azaz helyi hálózatüzemeltetőket). A Radiodifusión szerint a kifogásolt program akadályozza mind a helyi szintű tényleges versenyt, mind pedig a regionális és országos szintű lehetséges versenyt.
- (9) A Radiodifusión azt is állította, hogy a Kasztília-La Mancha által beruházott összeg túlnyomó részét nem a meglévő analóg műsorszóró központok korszerűsítésére, hanem új központok építésére használták fel. A Radiodifusión ezt az állítását azzal támasztotta alá, hogy összevetette a támogatásban részesült települések listáját az analóg műsorszóró központtal rendelkező települések listájával. A kedvezményezett települések mintegy 80 %-a nem rendelkezett analóg műsorszóró központtal a program bevezetése előtt. A Radiodifusión azt is kiemelte, hogy pusztán a földfelszíni hálózat digitalizálásához nem szükséges nagy számban további központokat felépíteni. Tehát az ezekre a korszerűsítésekre elkülönített források összege aránytalanul magas volt.

⁽³⁾ HL C 335., 2010.12.11., 8. o.

⁽⁴⁾ A Bizottság 2013. június 19-i 2014/489/EU határozata a Spanyol Királyság által a digitális földfelszíni televíziózás távoli és kevésbé urbanizált területeken történő kiépítésére (Kasztília-La Mancha régió kivül) odaítélt SA.28599 (C 23/10 (korábbi NN 36/10, korábbi CP 163/09)) sz. állami támogatásról (HL L 217., 2014.7.23., 52. o.).

- (10) A fentiek alapján a Radiodifúzió arra következtetett, hogy a támogatás valódi célja nem a meglévő hálózatok digitalizálása volt, hanem inkább egy nagyobb és jobb hálózat kiépítése, amely lehetővé teszi a meglévő szolgáltatók (főként a TelecomCLM és az Abertis) számára, hogy aktívabban versenyezzenek a helyi műsorszolgáltatás és a mobiltelevíziós műsorszórás területén. Ilyen körülmények között a Radiodifúzió úgy találta, hogy a támogatások odaítélésére vonatkozó nyílt és átlátható eljárások elfogadásának hiánya indokolatlan volt, mivel az új központokat bármely hálózatüzemeltető felépíthette. A Radiodifúzió ezért arra is rámutat, hogy torzult a hálózatüzemeltetők piaca.
- (11) A második panaszos a SES Astra műholdas platformüzemeltető. Az 1985-ben létrehozott Astra volt Európa első magántulajdonú műholdas szolgáltatója. Az Astra Európában és azon kívül átfogó műsorszolgáltatási és széles sávú megoldásporfóliót kínál ügyfelei számára. Rádió- és televízió-műsorokat sugároz közvetlenül több millió háztartásba, ezenkívül internet-hozzáférést és hálózati szolgáltatásokat nyújt állami és magánfelhasználók számára.
- (12) Az Astra azt állítja, hogy az intézkedés sérti a technológiai semlegesség elvét, mivel a digitalizálás céljából kizárólag a földfelszíni műsorszórást támogatja. Annak bizonyítására, hogy a műholdas platform valós alternatíva lehet, az Astra kifejezetten megemlíti Kantábria esetét. 2008 januárjában Kantábria regionális kormányzata közbeszerzési eljárást hirdetett meg a digitális televíziózás lefedettségének Kantábria egész területére történő kibővítése céljából. Ezután az Astrát választotta ki arra, hogy platformján keresztül szabadon fogható televíziós csatornákat sugározzon. A regionális kormányzat azonban 2008 novemberében felmondta ezt a szerződést. Az Astra szerint a hatóságok csak akkor mondták fel a szerződést, miután értesültek arról, hogy az analóg földfelszíni hálózat fejlesztését a központi kormányzat finanszírozza. Tulajdonképpen a kantábriai hatóságok 2008. november 7-i levelükben kifejtették, hogy a szerződést azért mondták fel, mert a központi kormányzat időközben a digitális televíziózás lefedettségének Spanyolország egészére történő bővítésével kapcsolatos döntéseket hozott (?). Így a panaszos szerint Kantábria esetében bizonyíthatónak látszik először is az, hogy az Astra az érintett piacon versenyképes, másodszor pedig az, hogy a központi kormányzat döntései a versenyt ellehetlenítették.

2.1.2. Az ágazat

- (13) Az ügy a műsorszolgáltatási ágazatot érinti. Ezen ágazatban számos szereplő folytat tevékenységet a műsorszolgáltatási terméklánc különböző szintjein.
- (14) A műsorszolgáltatók televíziós csatornákat szerkesztenek, amelynek keretében a vásárolt vagy saját gyártású televíziós tartalmat csatornába szervezik. A csatornákat ezután különböző platformokon (pl. műholdas, DTT, kábel, IPTV) keresztül teszik elérhetővé a közönség számára. Spanyolországban a műsorszolgáltatást a jogalkotó közszolgáltatásnak minősítette, így azt állami tulajdonú műsorszolgáltatók (RTVE), valamint állami koncesszióval rendelkező magántulajdonú műsorszolgáltatók (?) végezhetik. Ezeket az ún. szabadon fogható (FTA) csatornákat a nézők díjmentesen érhetik el. Annak érdekében, hogy a lakosság ténylegesen élvezhesse e közszolgáltatás előnyeit, a törvény minimális lefedettségi kötelezettséget ír elő az állami műsorszolgáltatóra ruházott feladatok tekintetében, valamint a koncesszióval rendelkező magántulajdonú műsorszolgáltatók számára. Ebből következően az állami műsorszolgáltatóknak a spanyol lakosság legalább 98 %-át, míg a magántulajdonú műsorszolgáltatóknak a lakosság legalább 96 %-át le kell fedniük. Spanyolországban az országos műsorszolgáltatók nem rendelkeznek országos műsorszóró hálózattal, ezért a platformüzemeltetőkkel kötött megállapodások keretében gondoskodnak tartalmuk továbbításáról, valamint lefedettségi kötelezettségeik teljesítéséről.
- (15) A hardverszállítók a különböző platformok kiépítéséhez szükséges infrastruktúrát és eszközöket gyártják vagy telepítik.
- (16) A platformüzemeltetők (vagy hálózatüzemeltetők) olyan magántulajdonban lévő vagy állami irányítás alatt álló vállalkozások, amelyek a műsorszolgáltató csatornák jelének a közönséghez való eljuttatásához és sugárzásához szükséges infrastruktúrát üzemeltetik. A televíziózás kezdetén az analóg földfelszíni platform volt az egyetlen rendelkezésre álló platform. A technológia fejlődésével a piacon több platform jelent meg: a műholdas platform, a kábeltelevíziós platform, legutóbb pedig az IPTV (?), amely széles sávú kapcsolaton keresztül továbbítja a televíziós jelet.

(?) Az Astra a szerződés felmondását Santander elsőfokú bíróságán támadta meg (az 1728/2009. sz. ügyben), amely 2011. december 23-án arra kötelezte a kantábriai hatóságokat, hogy kártalanítsák az Astrát a szerződés indokolatlan felmondásáért. A bíróság az Astra részéről nem talált a szerződés felmondását indokoló szerződésszegést. A bíróság szerint a spanyol központi kormányzatnak a nemzeti DTT-stratégiája kialakítására vonatkozó döntése volt a szerződés felmondásának egyik oka. Lásd Santander elsőfokú bíróságának 000313/2011. sz. ítéletét.

(?) A koncesszió részét a földfelszíni műsorszolgáltatást biztosító frekvencia kiosztása is.

(?) Az „internetprotokoll-alapú televíziózás” (IPTV) kifejezés olyan rendszereket jelöl, amelyek a televízió- és videojeleket internetprotokollra épülő elektronikus hírközlő hálózaton keresztül továbbítják.

- (17) A földfelszíni műsorszolgáltatásban a televíziójelet a televízióstúdióból műsorszóró központba (fejállomásra) továbbítják, amely általában egy hálózatüzemeltető tulajdonában és üzemeltetésében lévő eszköz. Ezután a jel a műsorszóró központból (fejállomásról) a hálózatüzemeltető által üzemeltetett adóközpontokba (pl. toronyba) kerül, amelyek a jel továbbítását végzik; egyes esetekben a jelet műholdon keresztül továbbítják. Végül a jelet az adóközpontból a háztartásokba továbbítják. A földfelszíni hálózat digitalizálásához a földi adók cseréje szükséges. Mivel azonban a digitális jelek az analóg jeleknél alacsonyabb tartományban találhatók, és így az új technológia kapillárisabb hálózatot igényel, egyes esetekben a lefedettség bővítéséhez új műsorszóró központok kiépítése is szükséges. A nézőnek dekóderrel kell rendelkeznie, amely gyakran már a tévékészülék részét képezi.
- (18) A műholdas műsorszolgáltatás során a jel műsorszóró központba (fejállomásra), majd onnan a műholdra kerül, amely a háztartásokba továbbítja. Alternatív megoldásként a jelet a televízióstúdióból közvetlenül is továbbíthatják a műholdra, ha a stúdió rendelkezik a megfelelő eszközzel. A nézőnek parabolaantennával és dekóderrel kell rendelkeznie. A műholdas lefedettségnek egy adott régióban való növeléséhez a földi berendezéseket az ügyfél otthonában kell telepíteni. Földrajzilag így a műholdas platform Spanyolország területének csaknem 100 %-át képes lefedni, míg a földfelszíni platform lefedettsége mindegy 98 %-os.

2.1.3. Háttér

- (19) A vizsgált intézkedést a műsorszolgáltatás digitalizálásának összefüggésében kell vizsgálni, amely a földfelszíni, műholdas és kábelplatformok terén az elmúlt időszakban zajlott vagy jelenleg zajlik. Az analóg műsorszolgáltatáshoz képest a digitalizált műsorszolgáltatás előnye, hogy a rádiófrekvenciás spektrum hatékonyabb kihasználása révén nagyobb átviteli kapacitással rendelkezik. Ez különösen a földfelszíni műsorszolgáltatás szempontjából lényeges, ahol a rendelkezésre álló frekvenciaspektrum korlátozott, a műsorszolgáltatás pedig a mobiltelefonos távközléssel verseng a szűkös sávszélességért. Ugyanakkor a műholdas továbbítás előnye, hogy teljesen más frekvenciasávot használ, amelyben nincs frekvenciahiány.
- (20) Az analógról a digitális televíziózásra történő átállás jelentős mennyiségű, jó minőségű rádióspektrumot szabadít fel a „digitális hozadék” néven ismert tartományban, amely elektronikus kommunikációs szolgáltatások kiépítéséhez használható fel. E digitális hozadék és különösen a 790–862 MHz-es tartomány (a 800 MHz-es sáv) lendületet adhat az elektronikus kommunikációs iparágak, jelentős hatást gyakorolhat a versenyképességre és a növekedésre, továbbá számos társadalmi és kulturális előnnyel járhat ⁽⁸⁾.
- (21) A digitális hozadék a földfelszíni műsorszolgáltatásról más platformra való átállással vagy az analógról digitális földfelszíni műsorszolgáltatásra való átállással használható ki. Elképzelhető egy több platformot kombináló vegyes megoldás is ⁽⁹⁾.
- (22) A földfelszíni műsorszolgáltatás esetében azonban a frekvenciahiány problémája a digitalizálást követően is fennáll. Nem sokkal az analógról a digitális televíziózásra történő átállás 2010. áprilisi befejezését követően a spanyol kormánynak egyes műsorszolgáltatókat a 800 MHz-es sávból alacsonyabb frekvenciasávba kellett áthelyeznie ⁽¹⁰⁾. A műsorszolgáltatóknak kiosztott DTT multiplexek áthelyezése további költségeket és állami támogatásokat eredményezett, amelyeket a Bizottság jelenleg hivatalos vizsgálati eljárás keretében vizsgál ⁽¹¹⁾.

⁽⁸⁾ A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a digitális hozadék társadalmi haszonná és gazdasági növekedéssé való átalakításáról (COM(2009) 586) azt javasolja, hogy a tagállamok a 800 MHz-es sávot ne használják nagy teljesítményű műsorszóró szolgáltatások céljára, és az uniós szinten elfogadott határidőig teljes mértékben hajtják végre az uniós műszaki harmonizációs határozatot.

⁽⁹⁾ Lásd például Franciaország esetében az N 666/09 állami támogatást (az N 111/2006 DTT támogatási program módosítása), Szlovákia esetében az N 671/09. állami támogatást (átállás a digitális televíziós műsorszolgáltatásra Szlovákiában), valamint Spanyolország esetében az SA.28685 2011/NN állami támogatást (a digitális televíziójelek vétele Kantabriában). Említést érdemel továbbá, hogy Spanyolországban a vizsgált távoli és kevésbé urbanizált területeken (II. térség) nem minden esetben volt megvalósítható a televíziójelet DTT platformon keresztül továbbítása, ezért egyes területeken mind a központok közötti továbbítás, mind pedig az egyes háztartásokba történő továbbítás tekintetében a műholdas továbbítás mellett döntöttek (további részletekért lásd a 2.2.2. pontot). E határozat alkalmazásában az összes ilyen létesítmény földfelszíninek minősül.

⁽¹⁰⁾ Lásd az egy többéves rádióspektrum-politikai program létrehozásáról szóló, 2012. március 14-i 243/2012/EU európai parlamenti és tanácsi határozatot és különösen 6. cikke (4) bekezdését.

⁽¹¹⁾ Lásd a Bizottságnak az SA.32619 állami támogatással (A digitális hozadék felszabadításáért nyújtott kártérítés) kapcsolatban hozott határozatát (HL C 213., 2012.7.19., 41 o.). A szolgáltatások és a spektrumhasználat átszervezésének összetettsége miatt Spanyolország felmentést kért a 243/2012/EU határozat 6. cikkének (4) bekezdésében foglalt végrehajtási határidő alól.

- (23) A televíziós műsorszolgáltatást illetően a földfelszíni digitális adás a közeljövőben is jelentős elosztási platform marad, azonban a széles sávú technológia, mint például az új generációs széles sávú hálózatok (NGA) jelentős alternatívaként szolgálhatnak a vezető jeltovábbító technológiák terén. Egyelőre azonban Spanyolországban az ilyen NGA-hálózatok földrajzi lefedettsége nem teljes körű.
- (24) Spanyolországban jelenleg négy műsorszórási platform működik: DTT (azaz digitális földfelszíni technológia; DBV-T), műholdas (DBV-S), kábel (DVB-C) és IPTV. A DTT a szabadon fogható spanyol közszolgálati és magán-csatornák fő platformja ⁽¹²⁾. A földfelszíni hálózat fő üzemeltetője az Abertis, amely a Hispasat műholdas szolgáltató felett is ellenőrzést gyakorol. Ezenkívül számos helyi távközlési szolgáltató is sugároz DTT-jelet, amelyek általában az Abertis országos hálózatához csatlakoznak. Kasztília-La Mancha régióban a fő regionális szolgáltató a TelecomCLM ⁽¹³⁾. A fizetős csatornák szolgáltatása főként műholdas, kábel és IPTV platformon történik. A két vezető műholdas szolgáltató az Astra és a Hispasat.
- (25) Az analógról a digitális televíziózásra történő átállás érdekében 2005–2008 között Spanyolország egy sor szabályozási intézkedést hozott a földfelszíni hálózatra vonatkozóan, amelyeket a 2.2. szakasz ismertet. A spanyol hatóságok Spanyolország területét három jól elkülöníthető térségre osztják fel:
- I. térség – a spanyol lakosság döntő többsége, ahol az átállási költségeket a műsorszolgáltatók viselték – a magántulajdonú műsorszolgáltatók esetében a terület 96 %-a, állami műsorszolgáltatók esetében a terület 98 %-a. Mivel a költségeket a műsorszolgáltatók viselték, állami támogatásra nem volt szükség.
 - II. térség – a lakosság 2,5 %-ára kiterjedő távoli és kevésbé urbanizált területek, ahol az állami és magán-csatornák vételét korábban analóg földfelszíni televíziózás biztosította. Mivel azonban a digitális technológiára való átállás a meglévő műsorszórási központok korszerűsítését és újak kiépítését igényli, a földfelszíni hálózatban jelentős beruházásokra volt szükség. A magántulajdonú műsorszolgáltatóknak nem fűződött kellő érdekük ahhoz, hogy a szolgáltatást a II. térségben nyújtsák, így nem voltak hajlandók viselni a digitalizálási költségeket. A spanyol hatóságok ezért létrehozták a vizsgálat tárgyát képező, a meglévő műsorszórási központok korszerűsítését és új központok kiépítését célzó állami támogatási programot. A folyamat DTT lefedettségbővítés néven vált ismertté, ami azt jelenti, hogy a DTT lefedettségét a kereskedelmi műsorszolgáltatók számára kötelező mértéken felül bővítették.
 - III. térség – itt a domborzat nem teszi lehetővé a földfelszíni platformon keresztüli televíziószolgáltatást, így azt műholdon keresztül nyújtják. A szabadon fogható televíziójelek továbbítását a III. térségben a Hispasat végzi. A televíziószolgáltatás műholdon keresztül történő nyújtása a fogyasztók számára költséggel jár, mivel parabolaantennát és set-top boxot kell beszerezniük.

2.2. A TÁMOGATÁS LEÍRÁSA

2.2.1. Az általános intézkedés

- (26) A vizsgált program a spanyol központi hatóságok által 2005-től bevezetett komplex jogszabályrendszerre épül. E jogszabályok alapján az autonóm közösségek és a helyi önkormányzatok 2008–2009 között állami támogatást nyújtottak a DTT platform II. térségben történő kiépítéséhez. A helyi önkormányzatok a kedvezményezettek részére a központi költségvetésből és saját költségvetésükből biztosítottak forrásokat Ezenkívül az autonóm közösségek 2009-től folyamatos támogatást nyújtottak a II. térségben belüli hálózatok karbantartásához és üzemeltetéséhez.
- (27) A digitális televíziózási technológiára történő átállás szabályozása a 2005. június 14-i 10/2005. sz. törvény elfogadásával kezdődött. Ez a törvény hivatkozik arra, hogy elő kell segíteni az analógról a digitális földfelszíni technológiára való átállást, továbbá előírja, hogy a kormány hozza meg az átállást biztosító megfelelő intézkedéseket.
- (28) E felhatalmazást követően a Miniszterek Tanácsa a 944/2005. sz. királyi rendelettel elfogadta a nemzeti műszaki tervet, amely a spanyolországi analóg szolgáltatás kikapcsolásának dátumát 2010. április 3-ára tűzte ki ⁽¹⁴⁾

⁽¹²⁾ Mintegy 26 országos szabadon fogható (FTA) csatorna, és mintegy 30 regionális FTA-csatorna.

⁽¹³⁾ [...]

⁽¹⁴⁾ A rendelet arra kötelezte a magántulajdonban lévő műsorszolgáltatókat, hogy a saját lefedettségi területükön az említett időpontig a lakosság 96 %-át érjék el, míg az állami műsorszolgáltatóknak a saját lefedettségi területükön a lakosság 98 %-át kellett elérniük. Az I. térségben a műsorszolgáltatóknak a lakosság említett arányát digitális földfelszíni televíziószolgáltatással kellett elérniük, és a digitalizálási költségeit maguknak kellett viselniük. Állami támogatásra így nem volt szükség.

- (29) A II. és III. térséget illetően a nemzeti műszaki terv tizenkettedik kiegészítése már lehetővé tette, hogy a helyi és regionális hatóságok a lefedettség mértékét a lakosság 96–100 %-ára bővítsék. Ezzel kapcsolatban a műszaki terv kifejezetten a digitális földfelszíni televíziózásra (DTT) hivatkozik, és hat feltételt ír elő a helyi hatóságok számára a bővítés végrehajtásához. Az e) feltétel szerint a helyi létesítménynek meg kell felelnie a digitális földfelszíni televíziózásról szóló műszaki tervnek.
- (30) Ezt követően 2007. szeptember 7-én a Miniszterek Tanácsa elfogadta a digitális földfelszíni televíziózásra történő átállás nemzeti tervét (a továbbiakban: átállási terv) ⁽¹⁵⁾, amely megvalósítja a nemzeti műszaki tervet. Az átállási terv Spanyolország területét kilencven műszaki átállási projektre osztotta fel ⁽¹⁶⁾, és ezek mindegyikére vonatkozóan meghatározta az analóg műsorszolgáltatás kikapcsolásának határidejét.
- (31) 2008. február 29-én az Ipari, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Minisztérium (a továbbiakban: MITyC) határozatot hozott, amelynek célja a távközlési infrastruktúra fejlesztése, valamint az, hogy meghatározza az Avanza-terv keretében az információs társadalom fejlesztését célzó intézkedések 2008. évi finanszírozásának feltételeit és a források elosztását ⁽¹⁷⁾. A határozat 558 millió EUR összegű költségvetést hagyott jóvá, amelyet részben a széles sávú infrastruktúra fejlesztésére, részben pedig a kereskedelmi műsorszolgáltatók jogszabályi kötelezettségein kívül eső, távoli és kevésbé urbanizált spanyolországi területeken a televíziózás digitalizálására irányoztak elő ⁽¹⁸⁾. Az e területeken végrehajtott digitalizálás lefedettségbővítés néven vált ismertté. Végrehajtására a meglévő, a MITyC és az autonóm közösségek által 2008 júliusa és novembere között aláírt keretmegállapodások ⁽¹⁹⁾ sorozatos kiegészítésével került sor (a 2006. évi keretmegállapodások kiegészítéseit a Spanyol Közlönyben valamennyi autonóm közösségre vonatkozóan közzétették). A legtöbb esetben a megállapodások szövege a digitális földfelszíni technológiát jelöli meg az egyetlen finanszírozható technológiaként. A megállapodások alapján a MITyC forrásokat csoportosított át az autonóm közösségekhez, amelyek vállalták, hogy saját költségvetésükből fedezik a művelet fennmaradó költségeit. A kiegészítések emellett arra kötelezték a helyi hatóságokat, hogy feleljenek meg a nemzeti műszaki terv tizenkettedik kiegészítésének.
- (32) Ezzel párhuzamosan 2008. október 17-én a Miniszterek Tanácsa további 8,72 millió EUR elkülönítését hagyta jóvá az átállási terv I. fázisában, a 2009 első felében megvalósítandó átállási projektek keretében a DTT lefedettség kiépítése, illetve bővítése céljából. A forrásokat azt követően bocsátották rendelkezésre, hogy a MITyC és az autonóm közösségek 2008 decemberében új keretmegállapodásokat írtak alá (a továbbiakban: a 2008. évi keretmegállapodások). Ezek az „Együttműködési keretmegállapodás az Ipari, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Minisztérium, valamint [...] autonóm közösség között a DTT platformra történő áttérés nemzeti tervének kidolgozásáról” címmel kötött megállapodások hivatkoznak az említett 8,72 millió EUR-s finanszírozásra. Felsorolják azokat a tevékenységeket, amelyeket a központi és regionális hatóságok finanszíroznak annak érdekében, hogy a digitális televíziózás a meglévő analóg lefedettségnek megfelelő lefedettséget érjen el. E tevékenységek a digitális földfelszíni televíziózás kiépítéséhez kapcsolódnak.
- (33) 2009. május 29-én a Miniszterek Tanácsa jóváhagyta egy a DTT-átállási intézkedéseket finanszírozó 52 millió EUR-s keret felosztásának kritériumait, amelynek célja, hogy finanszírozza az átállási terv II. és III. fázisához tartozó projektek lefedettségbővítését ⁽²⁰⁾. A Miniszterek Tanácsának megállapodása közvetlen kapcsolatot létesített az átállási tervvel, mivel kimondta, hogy „a DTT platformra történő áttérés nemzeti tervében kitűzött cél, nevezetesen a jelenlegi analóg technológiát alkalmazó földfelszíni televíziózás lefedettségéhez hasonló DTT-lefedettség eléréséhez az állami hatóságok pénzügyi támogatása szükséges”, továbbá, hogy „az együttműködés megvalósítását a DTT platformra történő áttérés nemzeti tervében rögzített keretrendszer határozza meg”.
- (34) Végül 2009 októbere és decembere között a Spanyol Közlönyben közzétették a (32) preambulumbekkezdésben említett keretmegállapodások kiegészítéseit, többek között az átállási terv II. és III. fázisában elvégzett lefedettségbővítésre vonatkozóan. A kiegészítések meghatározzák a lefedettségbővítési intézkedések fogalmát, amelynek során kizárólag a földfelszíni technológiára hivatkoznak kifejezetten, bár formálisan nem zárják ki az egyéb technológiákat sem ⁽²¹⁾.

⁽¹⁵⁾ <http://www.televisiondigital.es/Documents/PlanNacionalTransicionTDT.pdf>

⁽¹⁶⁾ Ezeket később az I., II. és III. fázisra osztották.

⁽¹⁷⁾ <http://www.boe.es/boe/dias/2008/03/06/pdfs/A13832-13834.pdf>

⁽¹⁸⁾ A II. térségben a széles sávú infrastruktúra fejlesztésére és a televíziózás digitalizálására elkülönített források elosztására vonatkozó döntést a regionális hatóságok hatáskörébe utalták.

⁽¹⁹⁾ A MITyC és az autonóm közösségek a keretmegállapodásokat 2006-ban az Avanza-terv keretében írták alá.

⁽²⁰⁾ <http://www.boe.es/boe/dias/2009/07/02/pdfs/BOE-A-2009-10972.pdf>

⁽²¹⁾ Lásd például az Andalúziára vonatkozó kiegészítést: <http://www.boe.es/boe/dias/2009/10/28/pdfs/BOE-A-2009-17108.pdf>

- (35) A 2008. évi keretmegállapodások és azok fent említett kiegészítéseinek⁽²²⁾ közzétételét követően az autonóm közösségek kormányai megkezdték a bővítés végrehajtását. Közbeszerzési eljárásokat írtak ki vagy önállóan, vagy az ennek lebonyolításával megbízott magánvállalkozások útján. A támogatásokat részben az MITyC közreműködésével ítélték oda, így azokat a központi költségvetésből finanszírozták, részben pedig maguk az autonóm közösségek finanszírozták. Bizonyos esetekben az autonóm közösségek a helyi önkormányzatokat hatalmazták meg a bővítés elvégzésével.

2.2.2. A támogatási intézkedés végrehajtása Kasztília-La Mancha régióban

- (36) Ellentétben a legtöbb egyéb autonóm közösséggel, Kasztília-La Mancha hatóságai nem hirdettek meg regionális közbeszerzési eljárásokat a digitális televíziózás lefedettségének bővítése céljából. Ez nyilvánvalóan az idő rövidsége miatt történt így, hiszen több mint 400 műsorszóró központ korszerűsítése vált szükségessé⁽²³⁾. Ehelyett a JCCM egy, a 2008. december 2-i 347/2008. sz. rendeletben (továbbiakban: a rendelet) megállapított külön eljárást követett a távközlési szolgáltatóknak az adóközpontok digitalizálásához történő kiválasztása során.
- (37) A rendelet a meglévő (analóg) műsorszóró központok tulajdonosai számára a digitalizáláshoz szükséges finanszírozás közvetlen kiosztásáról rendelkezett. Ez pedig nem igényelt nyílt közbeszerzési eljárást. A JCCM-nek az alábbi külön eljárást kellett követnie: i. az akkor analóg lefedettséget nyújtó központok műszaki elemzése; ii. az elérendő digitális lefedettség elemzése; iii. a digitalizálandó műsorszóró központok kiválasztása; iv. a műsorszóró központok tulajdonosainak azonosítása; v. a regionális kormány ajánlata a műsorszóró központok tulajdonosai számára; és vi. a támogatások odaítélése.
- (38) A rendelet végrehajtása ennek megfelelően zajlott. A meglévő műsorszóró központok tulajdonosaival közvetlenül vették fel a kapcsolatot, és tájékoztatták őket az állami finanszírozás igénybe vételéhez teljesítendő követelményekről. Három különböző forgatókönyv lehetséges. Először is a legtöbb esetben a műsorszóró központok a települési önkormányzatok tulajdonában állnak, amelyek az üzemeltetésért és a karbantartásért felelnek. Miután megkapták a JCCM-től a finanszírozást, a települési önkormányzatok a műszaki és gazdasági közbeszerzési eljárás alapján megvásárolták a digitális berendezéseket az Abertistől és a TelecomCLM-től, majd a berendezések beszerelését, üzemeltetését és karbantartását alvállalkozásba adták e két társaságnak. A hatóságok csak e két társasággal vették fel a kapcsolatot, és csak e társaságok nyújtottak be műszaki pályázatot a támogatás elnyeréséhez. Másodsor, az esetek mintegy negyedében a kiválasztott központok közvetlenül vagy a TelecomCLM-hez vagy az Abertishez tartoznak. Ezekben az esetekben a két társaság a berendezések fejlesztéséhez kapott támogatást. A harmadik forgatókönyv szerint néhány új műsorszóró központot kellett építeni. Bár ezek valóban állami finanszírozásban részesültek, jelenleg a TelecomCLM tulajdonában állnak.
- (39) A JCCM a két üzemeltetővel 147 együttműködési megállapodást („convenios”), a települési önkormányzatokkal pedig 475 együttműködési megállapodást kötött. Az e megállapodások hatálya alá tartozó létesítmények mintegy 84 %-a DTT-létesítmény, 16 %-a pedig háztartási műholdvevő volt. A műholdvevőket arra használták, hogy az apró falvakban is biztosítsák a DTT csatornák lefedettségét. E célból a JCCM a Hispasat műholdas platformja mellett döntött⁽²⁴⁾. A folyamat végén a meglévő központok korszerűsítéséről szóló tájékoztatást az önkormányzati hirdetőtáblákon is kifüggesztették.
- (40) A Bizottságot tájékoztatták, hogy összesen mintegy 46 millió EUR állami pénzt költöttek a műsorszóró központok korszerűsítésére, amelyből 32,6 millió EUR-t közvetlenül azok a települések kaptak, amelyek tulajdonában 355 műsorszóró központ állt⁽²⁵⁾. Az önkormányzatok és a JCCM közötti együttműködési megállapodások rögzítik, hogy az utóbbi felelős a beépítés és karbantartás elvégzésére kiválasztott üzemeltető leszerződésért⁽²⁶⁾. Az egyes önkormányzatok különböző kiválasztási eljárások mellett döntöttek. Egyes önkormányzatok közvetlen levélben fordultak a TelecomCLM-hez és az Abertishez, míg mások a tájékoztatást a hirdetőtáblájukon tették közzé, amelyben felkérték az üzemeltetőket műszaki pályázatuk benyújtására.

⁽²²⁾ A hatóságok összesen több mint 600 megállapodást – keretmegállapodást, kiegészítést stb. – kötöttek a lefedettségbővítésre vonatkozóan.

⁽²³⁾ Kasztília-La Mancha kormánya arra a következtetésre jutott, hogy a DTT platformra történő áttérés nemzeti tervében megállapított határidőn belül nem tudna lebonyolítani egy közbeszerzési eljárást. Vessd össze: II. melléklet – A JCCM végrehajtásáról szóló belső tanulmánya – a DTT platformra történő áttérés nemzeti terve Kasztília-La Mancha régióra vonatkozóan, 31. o.

⁽²⁴⁾ Kasztília-La Mancha kormánya: A DTT-re történő átállásról szóló terv végrehajtása Kasztília-La Manchában, előadás az Európai Bizottság részére, 2010. október 27.

⁽²⁵⁾ A berendezések az önkormányzatok tulajdonában állnak, így az üzemeltetés első két évében nekik kell fedezniük az üzemeltetés és karbantartás költségeit.

⁽²⁶⁾ A JCCM és Caspueñas önkormányzata közötti együttműködési megállapodás, 76. oldal.

- (41) Az együttműködési megállapodás szerint a JCCM fizeti a digitális berendezések beszerzését és beépítését, valamint az első két évben az egyes digitalizált műsorszóró központok üzemeltetését és karbantartását. Mivel az együttműködési megállapodás nem írta elő az üzemeltető számára, hogy a szóban forgó időszak letele után köteles finanszírozni az üzemeltetést és a karbantartást, a TelecomCLM a berendezéseket átadta a JCCM-nek⁽²⁷⁾. Ezt követően a JCCM feladata volt a DTT berendezések üzemeltetésének és karbantartásának finanszírozása.
- (42) A Bizottság úgy értesült, hogy az elköltött összesen 46 millió EUR közpénzből legalább 13,5 millió EUR-t a platformüzemeltetőknek utaltak át: 13,2 millió EUR-t kapott a TelecomCLM, amely 138 műsorszóró központ tulajdonosa, a három központot birtokló Abertis pedig mintegy 250 000 EUR-t kapott. A TelecomCLM és az Abertis saját berendezéseikkel végezték el központjaik digitalizálását. Bizonyos esetekben a TelecomCLM adótornyainak digitalizálásához használt berendezések továbbra is a hatóságok tulajdonában vannak. Ezekben az esetekben az üzemeltetőnek nem kell fizetni e berendezések használatáért. Ezen kívül 2009–2011 között a digitalizált központok üzemeltetéséért és karbantartásáért fizetett teljes finanszírozási összeg elérte a legalább 6,5 millió EUR-t.
- (43) A meglévő központok pusztá korszerűsítése azonban nem volt elegendő a bővített terület teljes lefedettségének biztosításához. Ezért közpénzből 20 új központ épült fel. A hatóságok nyílt közbeszerzési eljárás szervezése nélkül, közvetlenül keresték meg a TelecomCLM-et, és felkérték a feladat elvégzésére. A Bizottságnak nyújtott információk szerint az új telephelyek építése 2,26 millió EUR-ba került, amelyből mindegy 751 000 EUR-t hat központ építésére fordítottak; ezek később a TelecomCLM-hez kerültek át. A fennmaradó 14 központ a települési önkormányzatok tulajdonában maradt.
- (44) A (39) preambulumbekkezdésben leírtak szerint végül ahol túl költséges lett volna a DTT-központ kiépítése, inkább a műholdas továbbítás mellett döntöttek. E célból 100 megállapodást kötöttek a műholdvevők háztartásokban történő beszerelésére. A műholdvevők a műholdas adatátviteli hálózat részét képezik.
- (45) Az eljárás eredményeként a hatóságok összesen 622 megállapodást kötöttek az érintett önkormányzatokkal és üzemeltetőkkel. A Bizottságnak nyújtott információk alapján az említett összegek lebontása a következő:

(millió EUR)

	Műsorszóró központok korszerűsítése	Új műsorszóró központok	A települési infrastruktúra korszerűsítése ⁽¹⁾	Üzemeltetés és karbantartás ⁽²⁾
TelecomCLM	13,2	2,26	32,6	Meghatározandó
Abertis	0,25	—		Meghatározandó
Összesen	13,45	2,26	32,6	Legalább 6,5

⁽¹⁾ A hálózatok korszerűsítése céljából az önkormányzatok legfeljebb 32,6 millió EUR-t fizettek a TelecomCLM-nek és az Abertisnek.

⁽²⁾ Az együttműködési megállapodások két éves üzemeltetési és karbantartási időszakra vonatkoznak. Ennek összege 4,5 millió EUR az önkormányzatok és 2 millió EUR az üzemeltetők esetében. A JCCM végrehajtásról szóló belső tanulmánya – a DTT platformra történő áttérés nemzeti terve Kasztília-La Mancha régióra vonatkozóan, 53. o.

2.3. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKAI

- (46) Az eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság először is rámutatott arra, hogy az ismertetett intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt valamennyi feltételnek megfelel, így állami támogatásnak tekinthető. A kifogásolt intézkedés láthatóan pozitívan diszkriminálja a földfelszíni platformüzemeltetőket, és megsérti ezzel a technológiai semlegesség elvét⁽²⁸⁾. A kifogásolt intézkedés továbbá hátrányosan megkülönbözteti azokat a platformüzemeltetőket, amelyek regionális és helyi földfelszíni műsorszolgáltatók részére nyújtanak műsorszóró szolgáltatásokat. Ez az országos műsorszolgáltatókat és platformüzemeltetőket részesítené előnyben.

⁽²⁷⁾ A 2013. május 17-én aláírt, a DTT-berendezések átadásáról szóló megállapodás. Így tudták biztosítani az együttműködési megállapodásokban megállapított két éves időszak lejáta után a DTT-berendezések üzemeltetését és karbantartását. Három együttműködési megállapodás esetében azonban a DTT-berendezések az Abertis tulajdonában maradtak.

⁽²⁸⁾ Lásd különösen a T-21/06. sz., *Németország kontra Bizottság* (DVB-T Brandenburg) ügyben hozott ítélet (EBHT 2009., II-00197. o.) 69. pontját, valamint a T-177/07. sz., *Mediaset SpA kontra Bizottság* ügyben hozott ítéletet (EBHT 2010., II-02341. o.).

- (47) A Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy a program torzíthatta vagy ténylegesen torzította a földfelszíni és műholdas platformok, valamint maguk a földfelszíni platformok közötti versenyt. A Bizottság nem talált olyan indokokat, amelyek alapján ezen intézkedések a belső piaccal összeegyeztethetőnek minősülhetnének, mivel egyetlen eltérés sem tűnt alkalmazhatónak.
- (48) További részletek olvashatók az eljárás megindításáról szóló határozatban, amelyet e határozat szerves részeként kell kezelni.

3. SPANYOLORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

3.1. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

- (49) Az eljárás megindításáról szóló határozattal szembeni védekezés keretében Spanyolország és Kasztília-La Mancha autonóm közösség számos érvet adott elő Általánosságban ezek két kategóriába sorolhatók. Először is a spanyol hatóságok úgy érveltek, hogy a támogatás kedvezményezettjei semmilyen előnyben nem részesültek. Másodszor ha ennek ellenére megállapítható, hogy állami támogatás nyújtására került sor, az mindenképpen összeegyeztethetőnek minősülne ⁽²⁹⁾. Ezek az érvek a következőképpen foglalhatók össze:

3.2. A TÁMOGATÁS HIÁNYA

3.2.1. Az előny hiánya

- (50) A Kasztília-La Mancha régió hatóságai szerint a vizsgált intézkedés nem minősül állami támogatásnak, és nem biztosít előnyt a vállalkozások számára. A spanyol államtól és az autonóm közösségektől érkező kombinált forrásokat közvetlenül a hivatalos minőségükben vagy hatóságként eljáró kedvezményezetteknek utalták át ⁽³⁰⁾. Ezeket a kifogásolt támogatásokat kizárólag a 141 meglévő analóg műsorszóró központ digitalizálására, és a 6 új központ felépítésére használták. A műsorszóró központok digitalizálása az e központokat birtokló üzemeltetők által benyújtott műszaki jelentés alapos értékelését követően zajlott le. Az együttműködési megállapodások aláírására csak e műszaki jelentések alapján került sor a központok tulajdonosaival ⁽³¹⁾. Ez a „tárgyalásos eljárás” nyílt, átlátható és megkülönböztetéstől mentes eljárásnak minősül, egyebek mellett az önkormányzatok hirdető-tábláján történő közzététel miatt (lásd a (39) preambulumbekendést).
- (51) A nemzeti hatóságok azt állítják, hogy a platformüzemeltetőknek nyújtott közfinanszírozás mértékét illetően e finanszírozás csupán az önkormányzatok tulajdonában lévő elektronikus továbbító berendezések üzemeltetésére és karbantartására vonatkozott. Ebben az esetben nem platformüzemeltetőként, hanem csupán a szóban forgó központok korszerűsítéséhez és módosításához szükséges műszaki berendezések beszállítóiként és beszerelőiként jártak el ⁽³²⁾. Amennyiben a közfinanszírozást követően is szolgáltatnak a II. térségben, az csupán a földfelszíni televíziójel alap- és közszolgáltatásként történő nyújtására irányul.
- (52) Hálózataik digitalizálása céljából a 475 települési önkormányzat műszaki jelentéseket rendelt meg, amelyeket gyakran a platformüzemeltetők készítettek el. Az üzemeltetők ebben az esetben sem részesültek gazdasági előnyben.
- (53) A nemzeti hatóságok szerint a TelecomCLM, illetve az Abertis Telecom tulajdonában álló digitalizált műsorszóró központok a kifogásolt támogatás nyújtása előtt is léteztek, tehát e támogatásokat nem a Kasztília-La Mancha II. térség DTT lefedettségének bővítésében érdekelt két hálózatüzemeltető hálózatbővítésének finanszírozására használták fel.

⁽²⁹⁾ Kasztília-La Mancha esetében a hatóságok nem állították, hogy az intézkedést általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak kell tekinteni. Az intézkedés az Altmark-ítélet feltételeinek sem felelne meg, hiszen egyebek mellett nincs megbízási aktus, a kedvezményezetteket nem nyílt közbeszerzési eljárásban választották ki, és a hatóság az ellentételezett nem egy gazdaságilag életképes vállalkozás által ilyen szolgáltatásokért fizetendő összeg alapján számította ki.

⁽³⁰⁾ Eredetileg a települési önkormányzatok építették fel és birtokolták az analóg műsorszóró központokat az elmúlt évtizedek során. Ezen infrastruktúra digitalizálásához állami finanszírozásban részesültek.

⁽³¹⁾ Kasztília-La Mancha kormányának beadványa az Európai Bizottsághoz (C24/2010. ügy) – a digitális földfelszíni televíziózás Kasztília-La Mancha távoli és kevésbé urbanizált területein történő kiépítése, benyújtva 2014. június 6-án.

⁽³²⁾ Ez azonban ellentmond a Spanyolország által benyújtott dokumentumoknak. Például a TelecomCLM és a JCCM között létrejött, a DTT-berendezések átadásáról szóló megállapodás 7. cikke hivatkozik az üzemeltető által a II. térségben nyújtott DTT-szolgáltatásokra. A (73) preambulumbekendésben foglaltak szerint továbbá maga a JCCM állította, hogy az Abertist és a TelecomCLM-et a II. térségben hálózatüzemeltetőnek kell tekinteni. Ez az üzemeltetők (113)–(120) preambulumbekendésben részletesen ismertett tevékenységeinek is ellentmond.

- (54) A TelecomCLM és az Abertis 141 saját műsorszóró központjának digitalizálására kapott közpénzből történő finanszírozást. A nemzeti hatóságok rámutatnak arra, hogy erre csak azokban a térségekben került sor, ahol a települési önkormányzatok nem rendelkeztek a DTT lefedettség bővítésére alkalmas saját műsorszóró vagy átjátszó központtal. A nemzeti hatóságok ugyanakkor úgy érvelnek, hogy e beruházások következtében a TelecomCLM és az Abertis nem részesült versenyelőnyben az olyan szomszédos piacokon, mint például a helyi televíziók vagy a digitális televíziós műsorszórás (DV-BH). A TelecomCLM telephelyeinek digitalizálása nem tette lehetővé, hogy a társaság az egész régióban szolgáltatson a műsorszolgáltatóknak, és hálózatának kapillaritását sem növelte oly mértékben, amellyel új szolgáltatásokat nyújthatna.
- (55) A II. térségben a háromféle műsorszóró központ digitalizálásának folyamatában részt vevő hálózatüzemeltetők nem részesültek gazdasági előnyben. Az üzemeltetők mindhárom központ esetében piaci áron nyújtották szolgáltatásaikat, mint például a DTT-berendezések biztosítása, beépítése, valamint üzemeltetése és karbantartása.

3.2.2. A verseny és a kereskedelem torzulásának hiánya

- (56) Sem a verseny, sem a kereskedelem nem torzult. A CMT üzemeltetői nyilvántartásában szereplő bármely távközlési szolgáltató lehet a települési önkormányzatok alvállalkozója, következésképpen jogosult a 347/2008. sz. határozat szerinti támogatásokra. Ez vonatkozik a műholdas, kábel- valamint televíziós szolgáltatókra, és az országos, regionális vagy helyi szintű működéstől függetlenül bármely üzemeltetőre.
- (57) A nemzeti hatóságok szerint a vizsgált kiválasztási folyamat átlátható volt, és a spanyol, illetve uniós közbeszerzési jogszabályoknak megfelelően zajlott. A támogatásokat a regionális hatóságok tették közzé. A DTT-bővítésre irányuló összes eljárást az önkormányzatok hirdetőtábláján hirdették ki, a régió legnagyobb hálózatüzemeltetőit, azaz a TelecomCLM-et és az Abertis Telecomot pedig levélben értesítették.
- (58) Tehát a települési önkormányzatoknak nyújtott támogatások egyetlen típusú hálózatüzemeltető versenyhelyzetét sem erősítették meg a többi versenytárs üzemeltetővel szemben. A fő kedvezményezettek a települési önkormányzatok, míg a hálózatüzemeltetők csupán az átviteli berendezések beszállítói, és legfeljebb két éven át nyújtanak karbantartási szolgáltatásokat. A Radiodifúzióval nem vették fel a kapcsolatot, mivel nem volt akkor bizonyítható, hogy a régióban csak egyetlen műsorszóró központtal rendelkezett.
- (59) Kasztília-La Mancha hatóságai továbbá azt állítják, hogy a 347/2008. számú határozat kibocsátását megelőzően a digitális lefedettség bővítésének lehetőségeként a műholdas platformos megoldást is körültekintően megvizsgálták. A két technológiának, azaz a DTT-nek és a műholdnak a bővítésre történő felhasználását belső tanulmányban⁽³³⁾ hasonlították össze. A tanulmány figyelembe vette a II. térségben a digitális jel lefedettségére vonatkozó támogatások nyújtásának követelményeit. Ez tartalmazza azt a követelményt, hogy az átállás a meglévő infrastruktúra használatával kell megvalósítani, úgy, hogy az állampolgárok számára ne jelentsen többletköltséget vagy kellemetlenséget.
- (60) A tanulmány megállapítja, hogy egy 10 éves időszakon keresztül a földfelszíni DTT megoldással kapcsolatos összköltség mintegy 15,2 millió és 17,3 millió EUR között alakul, míg a műholdas technológia több mint 47 millió EUR-ba kerülne.
- (61) A tanulmány több ajánlást is megfogalmaz a DTT-jel lefedettségének a Kasztília-La Mancha régióban található azon településközpontokra történő bővítésével kapcsolatban, amelyek nem szerepelnek a regionális és országos műsorszolgáltatók hivatalos lefedettségi terveiben. A tanulmány vizsgálta továbbá a műholdas megoldásnak a digitális lefedettség bővítésére irányuló hatásait. Megállapította, hogy a műholdas technológia 3–6-szor nagyobb beruházást igényelne, mint a földfelszíni technológia. A költségek ezen különbsége közvetlenül a műholdas műsorszóró berendezések bérlésével kapcsolatos, a műholdas dekóder költségétől független költségekből fakad. Ennek eredményeként ésszerűen megállapítható, hogy az egyetemes DTT szolgáltatásnak Kasztília-La Mancha régió lakosságára történő kibővítését a földfelszíni DTT technológiával kell megvalósítani⁽³⁴⁾.

⁽³³⁾ Dr Julian Seseña, „Extensión de la cobertura de la señal TDT en Castilla – La Mancha: Estudio comparativo socio-económico de opciones tecnológicas”, 2008. szeptember, készült Kasztília-La Mancha regionális kormányzata (JCCM) megbízásából

⁽³⁴⁾ A JCCM továbbá azt állítja, hogy a költségek utólagos összehasonlító lebontása alátámasztotta azt a következtetést, amely szerint a földfelszíni megoldás jobb lehet a műholdas megoldásnál. A költségek ily módon történő lebontása kiegészíti a JCCM által a Bizottsághoz korábban benyújtott tanulmányokat, és rámutat, hogy bár a földfelszíni megoldás kezdeti beruházása kissé költségesebb volt a műholdas megoldásénál, a negyedik évtől kezdve a földfelszíni megoldás gazdaságilag hatékonyabb lett volna, mint az Astra által kínált platform. Ehhez a számításhoz a JCCM az Astra által egy 2011. november 10-i feljegyzésben benyújtott költségtervet használt fel.

- (62) Ezen kívül a spanyol kormány egy, az egyetemes DTT szolgáltatás DTT vagy műhold használatával történő biztosításának megvalósíthatóságáról szóló belső tanulmányt is rendelkezésre bocsátott, amelyet a MIEyT 2007 júliusában készített. A hatóságok azon a véleményen vannak, hogy a tanulmány figyelembe veszi a DTT, illetve a műholdas továbbítás valós költségeit. E két tanulmánnyal az 5.3.2.2. szakasz részletesen is foglalkozik.
- (63) A JCCM azt állítja, hogy amikor meghozta a DTT lefedettségnek a Kasztília-La Mancha II. térségre történő kibővítésére vonatkozó döntést, kizárólag műszaki és gazdasági hatékonysági szempontokat vett figyelembe. Bármely – földfelszíni, műholdas, kábel stb. hálózat – üzemeltetője nyújthatott be műszaki pályázatot, hiszen az egyetlen követelmény az volt, hogy az üzemeltetőnek szerepelnie kell a CMT üzemeltetői nyilvántartásában ⁽³⁵⁾. Emiatt a döntés összhangban állt a technológiai semlegesség elvével. Ezt az a tény is alátámasztja, hogy bizonyos esetekben a JCCM – szigorúan költségelemzési feltételek alapján – fenntartotta a korábban az Abertis által kifejlesztett műholdas platformot ⁽³⁶⁾.
- (64) Ami a helyi üzemeltetők elleni állítólagos hátrányos megkülönböztetést illeti, a JCCM elismeri, hogy a rendelet 4. cikke a műsorszolgáltatókat (függetlenül attól, hogy országos, regionális vagy helyi szinten működnek) kifejezetten kizárja a támogatások kedvezményezettjeinek köréből ⁽³⁷⁾. A rendelet a hálózatüzemeltetőket azonban nem zárja ki.
- (65) A spanyol hatóságok szerint azonban a Radiodifusión az összes többi hálózatüzemeltetővel azonos feltételek mellett vehetett részt az eljárásban, ha digitalizálja az országos vagy regionális analóg televíziós jelet továbbító valamelyik műsorszóró központját. Ennek érdekében együttműködési megállapodást köthetett volna a JCCM-mel vagy a CMT üzemeltetői nyilvántartásában szereplő távközlési szolgáltatóként ajánlatot nyújthatott volna be valamely települési önkormányzathoz.

3.2.3. A panaszos Radiodifusión jogállása és a hálózatüzemeltetőkre Kasztília-La Mancha régióban érvényes kötelezettségek teljesítésének hiánya

- (66) A JCCM szerint a Radiodifusión a CMT üzemeltetői nyilvántartásában távközlési szolgáltatóként szerepel, és a következő szolgáltatások nyújtására jogosult: „Földfelszíni hálózat – Rádió- és televízióműsor-szolgáltatáshoz nyújtott támogatás”. A JCCM azonban hangsúlyozta, hogy a nyilvántartásba vétel nem elegendő ahhoz, hogy a vonatkozó 8/2001. sz. helyi törvényben foglalt, távközlési szolgáltatóként fennálló kötelezettségeit teljesítse Kasztília-La Mancha régióban. Ez különösen érvényes a rádiótávközlési szolgáltatók azon kötelezettségére, amely szerint „területi tervet kell benyújtaniuk a hálózatkiépítésre vonatkozóan, amely tartalmazza a meglévő fix állomásokat, valamint a teljes hálózat megvalósítására és fejlesztésére vonatkozó becsléseket ...”. A JCCM-nek nincs tudomása arról, hogy a Radiodifusión benyújtott volna ilyen területi tervet. Arról sincs információ, hogy a Radiodifusión bármely más üzemeltetővel osztaná meg az infrastruktúráját. Ennek eredményeként a JCCM szerint megalapozatlan a Radiodifusión állítása, amely szerint Kasztília-La Mancha régióban 60 %-os lefedettséggel rendelkezik ⁽³⁸⁾.
- (67) Ezen túlmenően a JCCM arra is rámutat, hogy a csoportban található egy társaság, amelynek részvényesei megegyeznek a Radiodifusión részvényeseivel, ez az INGEST, Infraestructuras y Gestión 2002, S.L. (a továbbiakban: INGEST), amely ellen több eljárás is folyik. Ezen eljárásokban az INGEST-et azzal vádolták, hogy illegálisan foglalta el a nemzeti DTT részére fenntartott rádióspektrumot, amelyet az alperes a helyi tévéállomások jelének továbbítására használt. A Radiodifusiónnak továbbá nincs engedélye a Radio-Televisión de Castilla-La Mancha (RTV C-LM) DTT jelének továbbítására.

3.2.4. Üzemeltetés és karbantartás

- (68) A JCCM szerint sem a TelecomCLM, sem pedig az Abertis Telecom sem azért kedvezményezettjei a kifogásolt intézkedéseknek, hogy a települési földfelszíni telephelyek üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatos visszatérő költségeket fedezzék. Az együttműködési megállapodások célja, „hogy finanszírozást biztosítsanak a lefedettség-bővítés kiegészítéséhez és az alapvető televíziós szolgáltatások nyújtására engedéllyel rendelkező szervezetektől és

⁽³⁵⁾ Jelenleg mintegy 900 üzemeltető szerepel a nyilvántartásban.

⁽³⁶⁾ A JCCM azokban az esetekben döntött a műholdas szolgáltatásoknak a II. térség gyéren lakott településein történő bevezetése mellett, ahol nem volt műsorszóró központ vagy a meglévő földfelszíni infrastruktúra digitalizálása túl költséges lett volna. Száz együttműködési megállapodás született az önkormányzatokkal, amelyek következtében minden háztartást műholdas vevőkészülékkel szereltek fel, ez ugyanis lényegesen kevésbé volt költséges, mint egy új műsorszóró központ építése.

⁽³⁷⁾ E kizárás mögött az az indok húzódik meg, hogy elkerüljék egy olyan központ digitalizálását, amely a műsorszolgáltatóknak az I. térségre vonatkozó hivatalos DTT lefedettségi kötelezettsége alá tartozik.

⁽³⁸⁾ A régió lakosságának 60 %-ára vonatkozó lefedettséget (bizonyos átviteli paraméterek alapján) csak a régió nagyobb városainak külterületén található 8–12 műsorszóró központtal lehetne elérni. A Radiodifusión ennyi központtal nem rendelkezik. Úgy tűnik, hogy ezek a műsorszóró központok az elmúlt 10 évben a műsorszolgáltatókra vonatkozó hivatalos lefedettségi terv részét képezték. E központok digitalizálásával azonban nem foglalkoznak sem nemzeti, sem pedig regionális vagy helyi hatóságok, mivel ezek már részét képezik a régióban a DTT bővítésére irányuló hivatalos lefedettségi tervnek.

társaságoktól történő jeltovábbításhoz szükséges infrastruktúrához”. Ezért csak az olyan tételek, mint például a rádiótávközlési berendezések és antennák vagy építési elemek beszerzése és beépítése részesülhetnek finanszírozásban. A II. térségben a költségeket azok az önkormányzatok viselték, amelyek e központok tulajdonosai. Az 516 központ üzemeltetési és karbantartási költségei az első két évben a becslések szerint 6,5 millió EUR-t tesznek ki. Emiatt 2010 és 2015 között, tehát öt év alatt e költségek elérhetik a megközelítőleg 15 millió EUR-t az 516 központ esetében (központonként átlagosan 29 000 EUR).

3.2.5. Mentesség az általános infrastruktúrára vonatkozó érv alapján

- (69) A JCCM szerint az önkormányzatok és hálózatüzemeltetők tulajdonában álló digitalizált műsorszóró központok általános infrastruktúrának tekinthetők, azaz olyan infrastruktúrának, amely nyílt és megkülönböztetésmentes módon valamennyi lehetséges felhasználó rendelkezésére áll. A digitalizált infrastruktúra tehát lehetővé teszi Kasztília-La Mancha II.térségének összes felhasználója számára, hogy az analóg adás megszűnése után ugyanúgy foghassák a DTT jelet.

3.2.6. Mentesség a piacgazdasági befektetői elv alapján

- (70) A JCCM úgy érvel, hogy a viszonyítási alapként használt piaci ár alapján a szóban forgó közpénzek átutalása megfelel a piacgazdasági befektetői elvnek. A TelecomCLM-nek bizonyos szolgáltatásokért nyújtott fizetség piaci áron történt.
- (71) A tényleges finanszírozás és a magánbefektető által rendes körülmények között ugyanezekért a szolgáltatásokért fizetendő összeg összehasonlítása alapján a JCCM megállapította, hogy az együttműködési megállapodások objektív kereskedelmi kritériumokon alapultak. Ennek eredményeként megállapítható, hogy a hálózatüzemeltetők a rendes piaci körülményekhez képest nem jártak jobban. Tehát nem jutottak szelektív előnyhöz.

3.2.7. Mentesség a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének a) pontja alapján

- (72) A JCCM a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjára hivatkozik. Azzal érvel, hogy ez a rendelkezés vonatkozhat a II. térségre, amelyhez a műsorszolgáltatóknak és hálózatüzemeltetőknek nem fűződött kellő kereskedelmi érdeke. A DTT szolgáltatások nyújtásával, valamint a DTT berendezések beszerzésének, beépítésének, üzemeltetésének és karbantartásának alvállalkozásba adásával az önkormányzatok egy piaci rést hidalnak át, ebből következően javultak a II. térség lakóinak életkörülményei és Kasztília-La Mancha e régiójának általános gazdasági helyzete.

3.2.8. Az Abertis mint hálózatüzemeltető

- (73) A JCCM nem ért egyet az Abertis beadványával, amely szerint az Abertis a II. térségben nem tekinthető hálózatüzemeltetőnek. A JCCM rámutat arra, hogy az Abertis a 347/2008. sz. rendelet értelmében a DTT lefedettségnek a II. térségben történő bővítése céljából kötött együttműködési megállapodást a JCCM-mel⁽³⁹⁾. Ezenkívül az Abertist és a TelecomCLM-et azért kell a II. térségben hálózatüzemeltetőnek tekinteni, mert az Abertis esetében léteznek hivatalos analóg televíziós műsorszóró központok az RTVE és/vagy a Tele5 csatornákra vonatkozóan, a TelecomCLM esetében pedig a CMT vonatkozásában léteznek hivatalos analóg televíziós műsorszóró központok.
- (74) Számos esetben a digitalizált önkormányzati berendezések az Abertis vagy a TelecomCLM tulajdonában álló telephelyeken találhatóak. Ezekben az esetekben a DTT berendezések az érintett települési önkormányzatok tulajdonában állnak. Az Abertis úgy érvel, hogy mivel ő maga a II. térségben nem hálózatüzemeltető, nem tekinthető a kifogásolt támogatások közvetlen kedvezményezettjének, hiszen „a berendezések a TelecomCLM és a többi helyi üzemeltető tulajdonában és üzemeltetése alatt állnak”⁽⁴⁰⁾. A JCCM szerint ez az állítás téves.

⁽³⁹⁾ A JCCM két példát is bemutatott az Abertisszel kötött együttműködési megállapodásra.

⁽⁴⁰⁾ Az Abertis Telecom 2011. január 31-i beadványának 22. bekezdése.

4. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

4.1. A RADIODIFUSIÓN DIGITAL SL ÉSZREVÉTELEI

- (75) A Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozatára adott válaszában a Radiodifúzió megjegyzi, hogy a spanyol hatóságok hivatalosan nem bízták meg a támogatás kedvezményezettjeit általános gazdasági érdekű feladat elvégzésével. Az egy központra jutó támogatás összege ráadásul túlzott, ha azt a spanyol hatóságok állításának megfelelően csak a meglévő központokra alkalmazták. A Radiodifúzió véleménye szerint a támogatást főként új műsorszóró központok építésére és a jogellenes támogatás elrejtésére használták Kasztília-La Mancha régióban.
- (76) A Radiodifúzió kiemeli, hogy Kasztília-La Mancha hatóságai a támogatást közbeszerzési eljárás nélkül ítélték oda, és hogy a források kifizetése azért volt szelektív, mert kizárt egyéb, például kábel- vagy műholdas technológián alapuló platformokat.
- (77) A Radiodifúzió szerint a TelecomCLM jelentős előnyre tett szert a kifogásolt intézkedéseknek köszönhetően. A TelecomCLM-et a regionális hatóságok közvetlenül, versenyeztetésen alapuló eljárás nélkül választották ki. Ennek eredményeként jelentősen tudta növelni hálózatának földrajzi lefedettségét olyan térségekben, amelyekbe egyébként senki nem fektetett volna be. A TelecomCLM a szabályozási felügyelet hiányából adódóan további előnyhöz jutott, hiszen nem vonatkozik rá olyan szabályozási kötelezettség, amely alapján hozzáférést kellene biztosítani az új építésű/korszerűsített hálózathoz. A Radiodifúzió rámutat arra, hogy a 347/2008.sz. rendelet szerint az állami támogatás célja új műsorszóró központok építése, és nem pedig a meglévők digitalizálása.
- (78) A Radiodifúzió úgy vélekedik, hogy a támogatás erősíti a hagyományos üzemeltetőket az egyetlen piaci szegmensben, ahol még van versenyképesség. Az Abertisnek állítólag különösen sikerült megerősíteni monopolhelyzetét, és a közpénzből történő finanszírozást arra felhasználni, hogy új, sűrűbb hálózatot alakítson ki, amely lehetővé teszi számára az új piacokon való versengést.
- (79) A Radiodifúzió meg van győződve arról, hogy a vizsgált állami támogatás nem arányos. Az arányosság követelményének való megfelelés érdekében a támogatást csak a távoli vidéki területekre lenne szabad alkalmazni, és abból valamennyi piaci szereplőnek egyformán kellene részesülnie az eredményesebb hozzáférési kötelezettségek megállapításával.
- (80) A Radiodifúzió a Bizottságnak a Spanyolország által a jogállást illetően felvetett kérdésekkel kapcsolatos tájékoztatást kérő levelére adott 2011. szeptember 27-i válaszában azt állította, hogy fő tevékenysége a helyi audiovizuális műsorszolgáltatók részére történő szolgáltatásnyújtás. A Radiodifúzió benyújtotta létesítményeinek listáját, amelyeket 18, Kasztília-La Mancha régióban található településen üzemeltet. A Radiodifúzió szerint azonban ugyanezeket a létesítményeket országos és regionális programok sugárzására is lehet használni, amit meg is tehetett volna, ha pályázhatott volna a támogatásra.

4.2. AZ ASTRA ÉSZREVÉTELEI

- (81) Az Astra úgy véli, hogy a platform közvetlen kiválasztásával, valamint az üzemeltetésért és karbantartásért nyújtott folyamatos támogatással az intézkedés sérti a technológiai semlegesség elvét. Az Astra hangsúlyozza, hogy a műholdas továbbítás a II. térségben olcsóbb lett volna, mint a DTT ⁽⁴¹⁾. Ezt egyértelműen bizonyítja az Astra sikeres részvétele a kantábriai közbeszerzési eljárásban. Tekintettel a jelentős méretgazdaságosságra, a műholdas megoldás még több megtakarítást tett volna lehetővé, ha a II. térségben több régió is egyeztetett volna a platform kiválasztása során. Bár alkotmányos okokból a spanyol kormány nem kötelezhette volna a régiókat arra, hogy a finanszírozás megadásának feltételeként vegyék figyelembe a régiók közötti szinergiákat, a régiók ezt maguktól is megtehették volna. A regionális kormányok csak ilyen módon biztosíthatták volna az adófizetők számára leginkább költséghatékony megoldás kiválasztását.
- (82) A különböző platformok összehasonlításakor az Astra úgy véli, hogy a beépítés közvetlen költségein túl a műholdas megoldás nyújtotta egyéb pozitív hatásokat is figyelembe kell venni. Az átállás folyamata sokkal könnyebb és kevésbé költséges is lehetett volna. A tévénezők előnyére vált volna a „simulcast” átmeneti időszak,

⁽⁴¹⁾ Az Astra 2008 novemberében készült saját belső költségfelmérésére hivatkozik, amelyet a panasszal együtt nyújtott be. A felmérés összehasonlítja a lefedettség-bővítés költségeit a két eltérő, földfelszíni és műholdas technológia esetében. A felmérésben foglalt feltételezések több szempontból is eltérnek a Spanyolország és az Abertis által megfogalmazottaktól, például a műholdas antennák költségét és a digitális földfelszíni televíziós jelek vételéhez szükséges külső dekóderek megvásárlásának szükségességét illetően. A felmérés arra a következtetésre jutott, hogy a műholddal történő lefedettség-bővítés nem feltétlenül drágább, mint földfelszíni technológia használatával történő bővítés.

amelynek során műholdas és földfelszíni csatornákat egyaránt foghattak volna. Tekintettel a földfelszíni hálózat sávszélességének szűkösségére, valamint annak szükségességére, hogy a jövőben több kapacitást szabadítsanak fel a távközlési szolgáltatások számára, a földfelszíni hálózat esetében a háztartások és a műsorszolgáltatók újabb költségekkel szembesülhetnek. A sávszélesség jövőbeli változásai miatt a II. térség lakóinak módosítaniuk kell az antennájukat. A műsorszolgáltatók számára a későbbi simulcast időszakok további költséget jelenthetnek. E költségek azonban nem merülnek fel, ha a műholdas technológiát választják.

- (83) Az Astra kitart amellett, hogy a hálózatüzemeltetők az intézkedés következtében előnyhöz jutottak. A hálózat digitalizálása különösen az Abertis műsorszolgáltatók részére történő kereskedelmi szolgáltatásának kedvez, hiszen a DTT hálózat így már a lakosságnak szinte 100 %-ához eljut, külön költségek nélkül.
- (84) A verseny torzulását illetően az Astra úgy véli, hogy a műholdas és a földfelszíni platformok ugyanahhoz a piachoz tartoznak. A fizetős elérésű és a szabadon fogható csatornák megkülönböztetése a platformok közötti verseny szempontjából nem lényeges. A DTT platform már így is számos fizetős csatorna jelét továbbítja, amelyek egy csatorna kivételével műholdon keresztül is foghatók.
- (85) A műholdas platformokra vonatkozó lehetséges előnyöket illetően az Astra külön foglalkozott a hozzáférés/titkosítás feltételrendszere biztosításának szükségességével. A szellemi tulajdonjog védelme nem jelentene problémát a szabadon fogható csatornák műholdas műsorszolgáltatói számára. Ezt a technológiát már számos fizetős tévécsatornánál alkalmazzák a műholdas platformon. A Kantábriában a feltételes hozzáférés vonatkozásában javasolt megoldást továbbá a kantábriai hatóságok is elfogadták, amelyek így arról dönthettek, hogy a szolgáltatás vételéhez mely felhasználókat aktiválják.

4.3. AZ ABERTIS ÉSZREVÉTELEI

4.3.1. Az állami támogatás fennállása

- (86) Az Abertis úgy véli, hogy a II. térségben a lefedettség bővítésére irányuló kifogásolt intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében nem minősül állami támogatásnak.
- (87) Először is a vizsgált kifizetések az állam részéről egyszerűen a műsorszórási központok korszerűsítésére irányultak, amelyek vagy közvetlenül a közjogi hatóságok tulajdonában állnak, vagy amelyekre vonatkozóan a hatóságoknak használati joga van. Ily módon nem került sor állami források bármely vállalkozás részére történő kifizetésére: a pénzeszközök az államigazgatáson belül maradtak.
- (88) Másodszor, az Abertis hangsúlyozza, hogy a hálózatüzemeltetőknek nem származott előnye a kifogásolt intézkedésből. Az Abertis nem tekinthető kedvezményezettnek, hiszen nem működik hálózatüzemeltetőként a II. térségben, és nem üzemeltet olyan hálózatot, amelyet Kasztília-La Mancha régióban a DTT bővítésére használtak. A TelecomCLM az a társaság, amely tulajdonosa és üzemeltetője többek között a szóban forgó berendezéseknek.
- (89) Harmadszor a technológiai semlegességre való tekintettel az Abertis kihangsúlyozza, hogy a kifogásolt intézkedés nem nehezítette meg a platformok közötti versenyt, mivel a II. térségben a DTT lefedettség csekély növekedése semmilyen gazdasági hatással sem jár az I. térségre vonatkozóan. Ezenkívül a II. térség digitalizálása nem érinti azt az árat, amelyet az Abertis műsorszórási szolgáltatásaiért felszámíthat. Az Abertis árai szabott árak, a társaság tőke- és működési költségein alapulnak. A TelecomCLM-et illetően a létesítmények Kasztília-La Mancha autonóm közösség tulajdonába kerültek, amely ugyanakkor a TelecomCLM regionális hálózatüzemeltető felett ellenőrzést gyakorol.
- (90) Negyedszer a kifogásolt intézkedés nem biztosított előnyt a műsorszolgáltatók számára, hiszen a II. térség digitalizálása után nem növekedett a bevételek. A hardverszállítók nem minősülnek közvetett kedvezményezettnek, mivel a távközlési eszközök piacának versenyszerűségét nem érintette vagy torzította a berendezéseknek az analóg műsorszórási központokról a digitális technológiára történő korszerűsítése célját szolgáló egyszerű megvásárlása.
- (91) Ötödször az Abertis úgy véli, hogy a kifogásolt intézkedések nem juttatták észrevehető előnyhöz a hálózatüzemeltetőket. Ha a Radiodifusión részesült is volna az intézkedésből, nem tudott volna országos szinten versenyezni az Abertisszel, mivel a Radiodifusión által üzemeltetett központok a II. térséghez hasonlóan nem felelnek meg az I. térségben szükséges központoknak.

- (92) Hatodszor, ha az intézkedés támogatásnak minősül, az Abertis véleménye szerint az meglévő támogatás lenne. A II. térség műsorszóró hálózatainak kiépítése 1982-ben, egy nem liberalizált műsorszolgáltatási ágazatban kezdődött. Akkor a spanyol állam jogi monopóliummal rendelkezett a földfelszíni műsorszolgáltatás piacán. Jelenleg közpénzből finanszírozzák a II. térségben az ágazat liberalizációja előtt kialakított helyi hálózatok létesítését, karbantartását és üzemeltetését. Az Abertis ezért fenntartja, hogy a vizsgált intézkedés folyamatos, meglévő támogatás.
- (93) Ami a 106. cikk (2) bekezdése szerinti összeegyeztethetőséget illeti, az Abertis kiemeli, hogy a TelecomCLM és más helyi hálózatüzemeltetők vélhetően soha nem fogják túllépni az átlagban 100 millió EUR összegű adózás előtti éves bevételkülöbséget az általános gazdasági érdekű szolgáltatással nyilvánítás évét megelőző két gazdasági év során, valamint a szóban forgó szolgáltatásért nyújtandó évi 30 millió EUR összegű ellentételezést.
- (94) Egyébként bármely esetleges támogatás összeegyeztethető a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával. A spanyol hatóságok által hozott intézkedések célja, hogy felgyorsítsák a spanyolországi digitális átállás folyamatát, amelyet a Bizottság közös érdekű célkitűzésnek ismer el. A támogatás megfelelő eszköz volt, mivel a DTT a lefedettségbővítésre leginkább alkalmasabb technológia⁽⁴²⁾. A gazdasági szempontok mellett az Abertis megjegyzi, hogy a műsorszolgáltatók nem szívesen használnak műholdas platformokat azon korlátok miatt, amelyekkel a műsorszolgáltatók szembesülnek a szabadon fogható műsoraik tartalmához fűződő jogok megvásárlásakor. A legtöbb esetben csak egy adott platformon, a DTT-n keresztül tartalomtovábbítás jogát szerzik meg, mivel e technológia lehetővé teszi a célzott műsorszórást és a földrajzi korlátozásokat. Ezenkívül az intézkedések arányosak, mivel kizárólag azokat a költségeket fedezik, amelyek a II. térségen belül az analógról a digitális televíziószolgáltatásokra való átálláshoz feltétlenül szükségesek.

4.4. A MŰSORSZOLGÁLTATÓK ÉSZREVÉTELEI

- (95) A műsorszolgáltatók szerint az intézkedés nem tekinthető állami támogatásnak, mivel nem járt pénzügyi előnnyel egyetlen vállalkozás, így különösen a műsorszolgáltatók számára sem. Az intézkedések nem növelték a műsorszolgáltatók közönségét az analóg időszakhoz képest. Ezenfelül a lefedettségbővítéssel érintett, azaz a vidéki, távoli és ritkán lakott területek lakosai nincsenek hatással a hirdetési piacra, és nem tartoznak a műsorszolgáltatók célközönségéhez. Ilyen körülmények között a magántulajdonú szolgáltatók a bővítés nyomán nem emelték hirdetési díjaikat.
- (96) A műsorszolgáltatók ezenkívül kifejtették azt a véleményüket, hogy nem áll érdekükben a műholdas platformra történő migráció, ahol műsoraiknak több száz másik csatornával kellene versenyezniük. A földfelszíni platform előnye a korlátozott kapacitás, ami a kereskedelmi, szabadon fogható csatornák műsorszolgáltatói számára kevésbé intenzív versenyt jelent. Ezenfelül hangsúlyozták, hogy általában kizárólag egyetlen – ez esetben a földfelszíni – platformra vásárolnak tartalmat. Ennek az az oka, hogy a földfelszíni műsorszolgáltatás garantálja a szolgáltatás földrajzi korlátozását, ami a műholdas platform esetében nincs így.
- (97) A műsorszolgáltatók fenntartották továbbá, hogy miután a kantábriai közbeszerzési eljárást az Astra nyerte, tájékoztatták a kantábriai hatóságokat arról, hogy ellenzik a műholdas műsorszolgáltatást, mivel kizárólag a földfelszíni platformon keresztüli tartalomszolgáltatásra szóló jogokat vásároltak.

5. JOGI ÉRTÉKELÉS

5.1. A TÁMOGATÁS JOGALAPJA

- (98) A fenti 2.2. szakasz (26)–(44) preambulumbekkezdésében foglalt részletes leírás, valamint az SA.28599 ügyben (Digitális földfelszíni televíziózás Spanyolországban) hozott határozat⁽⁴³⁾ szerint a spanyolországi digitális átállás jogi keretét különböző jogszabályok összetett hálója alkotja, amelyeket a központi kormányzat, valamint a regionális és helyi hatóságok négy év alatt hoztak. A 2005. évi nemzeti műszaki terv és a 2007. évi átállási terv főként az I. térségre vonatkozóan szabályozza a DTT platformra történő átállást, de megalapozza a II. térségen belüli további bővítési intézkedéseket is. E bővítési intézkedéseket a regionális hatóságok hajtották végre, miután több keretmegállapodást kötöttek a központi kormányzattal (a 2008. évi keretmegállapodások), továbbá 2008-ban elfogadták a korábbi 2006. évi, majd 2009-ben a 2008. évi keretmegállapodások kiegészítéseit.

⁽⁴²⁾ Az Abertis saját, 2010 januárjában készített költségfelmérésére hivatkozik, amely a DTT és a műholdas technológia költségeit hasonlítja össze a II. térségben nyújtott digitális televíziószolgáltatások szempontjából. A felmérés szerint a DTT technológia alkalmazása 10 éves időszakra vetítve mintegy 286 millió EUR összköltséget jelentene, míg azonos időszakra vetítve a műholdas technológia alkalmazásával járó összköltség hozzávetőleg 532 millió EUR-t tenne ki.

⁽⁴³⁾ SA.28599 – C(2013) 3204 final, 2013. június 19.

- (99) E megállapodások és kiegészítések elfogadását követően a regionális és/vagy helyi hatóságok a II. térségen belüli DTT-lefedettség bővítését célzó intézkedések széles körét hajtották végre. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a II. térségen belüli lefedettségbővítést célzó támogatási program a különböző központilag elfogadott jogszabályokon, valamint a MIEyT és az autonóm közösségek közötti megállapodásokon, illetve azok módosításain alapul. E jogszabályok és megállapodások alapján az autonóm közösségek olyan intézkedéseket hoztak, amelyek nem voltak technológiailag semlegesek ⁽⁴⁴⁾.
- (100) A nemzeti műszaki terv a DTT platformra történő átállást az I. térségre vonatkozóan szabályozza, ugyanakkor felhatalmazza a helyi hatóságokat, hogy az autonóm közösségekkel együttműködve létrehozzák azokat a további műsorszóró központokat, amelyek a DTT II. térségen belüli vételéhez szükségesek. A központi kormányzat tehát már akkor is számolt a DTT-lefedettség bővítésével. A digitális televíziózásra történő átállást szabályozó fő jogszabályban adott felhatalmazás kizárólag a földfelszíni platformot említi. A gyakorlatban ezért az autonóm közösségek a központi kormányzat által a DTT bővítésére vonatkozóan kiadott iránymutatásokat alkalmazták ⁽⁴⁵⁾.
- (101) A DTT platform II. térségen belüli kiépítését célzó állami támogatás tényleges folyósításának időpontját a központi és regionális hatóságok által a kedvezményezettek javára történő forrásátadás jelenti. Ez autonóm közösségenként változó hosszúságú időszak során történt meg. A hálózatok üzemeltetésére és karbantartására nyújtott folyamatos támogatásról az autonóm közösségek szintjén döntöttek.
- (102) Kasztília-La Mancha esetében ettől eltérő eljárás mellett döntöttek, részletekért lásd a (36)–(45) preambulumbekendést. Szemben az egyéb autonóm közösség többségével nem került sor a digitális televíziós lefedettség bővítése céljából regionális közbeszerzési eljárás kiírására. Ehelyett a 2008. december 2-i 347/2008. sz. rendelet a meglévő (analóg) műsorszóró központok tulajdonosai számára a digitalizáláshoz szükséges finanszírozás közvetlen kiosztásáról rendelkezett. A JCCM tehát nem írt ki nyílt közbeszerzési eljárást, hanem ehelyett közvetlenül maga választotta ki a távközlési szolgáltatókat. E társaságok látták el az üzemeltetési és karbantartási feladatokat is.
- (103) Azokban az esetekben, amelyekben a műsorszóró központok közvetlenül a TelecomCLM vagy az Abertis tulajdonában állnak, e társaságok a berendezéseik korszerűsítéséhez kaptak támogatást. Azokban az esetekben, amelyekben új műsorszóró központokat kellett építeni, e központokat közpénzből finanszírozták, azonban a tulajdonos a TelecomCLM. A legtöbb esetben az analóg műsorszóró központok önkormányzati tulajdonban vannak. Az önkormányzatok a digitális berendezéseket a TelecomCLM-től vagy az Abertistől vásárolták, majd a berendezések telepítését, üzemeltetését és karbantartását alvállalkozásba adták e két társaságnak.

5.2. ÁLLAMI TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE A SZERZŐDÉS 107. CIKKÉNEK (1) BEKEZDÉSE ALAPJÁN

5.2.1. Támogatás fennállása a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében

- (104) A kérdéses intézkedés, ezen belül az üzemeltetési és karbantartási célú folyamatos támogatás állami támogatásként jellemezhető a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése alapján, amely rögzíti az állami támogatások meglétének következő feltételeit. Először is szükséges az állam általi vagy állami eszközökkel történő beavatkozás megléte. Másodsor a támogatásnak szelektív gazdasági előnnyel kell járnia a kedvezményezett számára. Harmadszor torzítania kell a versenyt vagy azzal fenyegetnie. Negyedszer fenn kell állnia annak a lehetőségnek, hogy a beavatkozás érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

⁽⁴⁴⁾ Az erről szóló iránymutatás a központi kormányzat vonatkozó dokumentumaiban található meg. Így különösen a 2008 decemberében aláírt, „Együttműködési keretmegállapodás az Ipari, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Minisztérium, valamint [...] autonóm közösség között a DTT platformra történő áttérés nemzeti tervének kidolgozásáról” című keretmegállapodások felsorolják azokat a tevékenységeket, amelyeket a központi és regionális hatóságok finanszíroznak annak érdekében, hogy a digitális televíziózás a meglévő analóg lefedettségnek megfelelő lefedettséget érjen el. Ezek megemlítik egyrészt a műsorszolgáltatók által korszerűsített meglévő műsorszóró központokat (az I. térségben kiépített DTT-központokat), másrészt a „lefedettségbővítést”, vagyis az olyan további központokat, amelyek kiépítése a digitális televíziózás azonos penetrációjának biztosításához szükséges. Mivel a műsorszóró központok meglétét kizárólag a DTT technológia feltételezi, egyértelműnek tűnik, hogy a tervezett intézkedések csak e technológiát érintik. Ezenkívül a keretmegállapodás 2009 októberre és decembere között aláírt kiegészítései a lefedettségbővítés finanszírozását említik. A kiegészítések meghatározzák a lefedettségbővítési intézkedések fogalmát, amelynek során kizárólag a földfelszíni technológiára hivatkoznak kifejezetten.

⁽⁴⁵⁾ Az autonóm közösségekkel tartott megbeszélések során a MIEyT kifejtette, hogy célja a II. térségben a DTT platformra történő átállás biztosítása. Ezt egy prezentáció is alátámasztja, amely a MIEyT aláírásával nyilvánosan elérhető az interneten: <http://www.fenitel.es/assemblea08/PONENCIAS/4SETSI.pdf>. Ezenkívül alátámasztják az autonóm közösségeknek a Bizottság információkérésére adott nyilatkozatai is. Válaszukban az autonóm közösségek kifejezetten megemlítik a 944/2005. sz. királyi rendelettel elfogadott nemzeti átállási tervet, valamint az Avanza-tervet. Lásd például Extremadura válaszáat: „A földfelszíni digitális televíziózásról szóló, a DTT-lefedettség bővítésével kapcsolatos helyi kezdeményezést megállapító nemzeti műszaki tervet elfogadó 944/2005. sz. királyi rendelettel összhangban...”.

5.2.1.1. Állami források és az állam felelőssége

- (105) A kérdéses intézkedés a fent bemutatott, központi, valamint regionális és helyi szinten alkotott jogszabályrendszerből, továbbá a MIEyT és Kasztília-La Mancha hatóságai között létrejött megállapodásokból ered. Kasztília-La Mancha nem vitatta az eljárás megindításáról szóló határozat azon megállapítását, hogy az intézkedést költségvetési forrásokból finanszírozták. A spanyol hatóságok azonban kitartottak amellett, hogy finanszírozásához a központi, valamint a régiók és az önkormányzatok költségvetése egyaránt hozzájárult. Kifejtette továbbá azt a véleményét, hogy a kérdéses intézkedés valójában csak a közigazgatási egységek közötti forrásátcsoportosítás volt. Ezzel Kasztília-La Mancha elismerte, hogy a források egy része a központi költségvetésből származott. Ezenkívül az intézkedés nem csupán a közigazgatási egységek közötti forrásátcsoportosítás volt, mivel a forrásokat végül gazdasági tevékenységet folytató vállalkozások használták fel a DTT-hálózat kiépítésére az 5.2.1.2. szakaszban leírtak szerint.
- (106) Ilyen körülmények között megállapítható, hogy a vizsgált intézkedést közvetlenül az állami költségvetésből, valamint az autonóm közösségek és települési önkormányzatok költségvetéséből finanszírozták. A folyamatos támogatást nem az állami központi költségvetésből, hanem az autonóm közösségek költségvetéséből finanszírozták.
- (107) Mivel az intézkedést központi és regionális vagy helyi szinten az állam finanszírozza, az államnak tudható be, és állami források felhasználásával jár.

5.2.1.2. Gazdasági tevékenységet folytató vállalkozásoknak juttatott gazdasági előny

- (108) A spanyol tőzsdén jegyzett Abertis nemzetközi vállalat, tevékenységi körébe tartozik az útdíjköteles utak, valamint a földfelszíni és műholdas távközlési infrastruktúrák kezelése. Európában és az amerikai kontinensen 12 országban van jelent, a vállalatcsoport bevételének mintegy kétharmada Spanyolországon kívül keletkezik. Az Abertis Telecom távközlési infrastruktúrákat birtokol és üzemeltet Spanyolországban. Továbbá az Abertis tulajdonában van a rádió- és televíziójelek sugárzására és továbbítására szolgáló spanyolországi telephelyek vezető hálózata. A TelecomCLM S.A. regionális távközlési szolgáltató, amely Kasztília-La Mancha régióban nyújt szolgáltatásokat. A szolgáltatásai közé tartozik a rádió- és televíziójelek továbbítása, támogatása és terjesztése; berendezések és jelsugárzó rendszerek elhelyezése, az infrastruktúra-megosztás és az átfogó infrastruktúra-karbantartás. A társaság helyi, regionális és országos szolgáltatóknak nyújt szolgáltatást. [...].
- (109) A kérdéses intézkedés keretében bizonyos vállalkozások állami forrásokhoz jutnak. Bár a Szerződés nem határozza meg a vállalkozás fogalmát, az társasági formától és finanszírozástól függetlenül valamennyi olyan természetes vagy jogi személyre kiterjed, aki vagy amely gazdasági tevékenységet végez. A bíróságok által megerősített bizottsági gyakorlatban a televíziós műsorszóró hálózatok üzemeltetése gazdasági tevékenységnek minősül⁽⁴⁶⁾, hasonlóan az egyéb olyan esetekhez, ahol regionális hatóságok infrastruktúrakezelést végeznek⁽⁴⁷⁾. A vizsgált esetben a közzvállalkozások vagy helyi önkormányzatok többsége hálózatüzemeltetőként szerepel a CMT nyilvántartásában. Ez arra utal, hogy bizonyos szolgáltatásokat nyújtanak, ami a bevett eseti gyakorlat szerint gazdasági tevékenységnek minősül. Egy piac akkor létezik, ha a kérdéses szolgáltatást más szereplők is hajlandók, illetve képesek nyújtani, ami a vizsgált esetben is igaz. Például az Astra a II. térségen belüli lefedettség-bővítés végrehajtása előtt több találkozót tartott az autonóm közösségekkel, amelyeken bemutatta ajánlatát. Ezenkívül az Astra 2008 márciusában nyertes ajánlattal pályázott egy, a II. és III. térségbeli digitális televíziószolgáltatásra irányuló, technológiailag semleges közbeszerzési eljárásban Kantábríában. Az a körülmény, hogy a közzvállalkozások és helyi önkormányzatok nem részesülnek díjazásban a nyújtott szolgáltatásokért, nem zárja ki, hogy a szóban forgó tevékenységeket gazdasági tevékenységnek lehessen minősíteni⁽⁴⁸⁾.
- (110) A Bizottság nem ért egyet azzal a Spanyolország által előadott érveléssel, hogy a földfelszíni hálózatoknak az autonóm közösségek, közzvállalkozások és helyi önkormányzatok általi üzemeltetése hatósági jogkör gyakorlásának minősül, így nem tartozik az Szerződés 107. cikkének hatálya alá. Elismert tény, hogy az állami

⁽⁴⁶⁾ Az N 622/2003 Digitalisierungsfonds Austria ügyben hozott bizottsági határozat, a C25/2004 DVB-T Berlin Brandenburg ügyben hozott bizottsági határozat (62) preambulumbekendése, a C34/2006 DVB-T Észak-Rajna–Vesztfália ügyben hozott bizottsági határozat (83) preambulumbekendése, valamint a C52/2005 Mediaset ügyben hozott bizottsági határozat (96) preambulumbekendése.

⁽⁴⁷⁾ A T-196/04. sz., Ryanair Ltd. kontra Európai Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 2007, II-2379. o.) 88. pontja.

⁽⁴⁸⁾ Lásd a T-443/08 és T-455/08 sz., Freistaat Sachsen és Land Sachsen-Anhalt (T-443/08), valamint Mitteldeutsche Flughafen AG és Flughafen Leipzig-Halle GmbH (T-455/08) kontra Európai Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 2011., II-01311. o.) 115. pontját, amelyben a Törvényszék kimondja: „Az, hogy valamely tevékenységet nem magán gazdasági szereplők gyakorolnak, vagy e tevékenység nem jövedelmező, e tevékenység gazdasági tevékenységé minősítése szempontjából nem releváns.”

előjogoknak közvetlenül az állam vagy valamely hatósági jogkörön belül eljáró szerv általi gyakorlása a versenyszabályok szempontjából nem minősül gazdasági tevékenységnek⁽⁴⁹⁾. Azok a tevékenységek, amelyek az állam alapvető funkcióinak részét képezik, vagy ezekhez a funkciókhoz jellegüknek, céljuknak és a rájuk vonatkozó szabályoknál fogva kapcsolódnak, tekinthetők e kivétel alá tartozóknak. A Bíróság ítélkezési gyakorlata számos példával szolgált arra, hogy milyen tevékenységek tartoznak ebbe a kategóriába, így elhatárolta a tisztán állami tevékenységeket azoktól a kereskedelmi tevékenységektől, amelyeket egy állami szervezet folytathat. A felsorolt tevékenységek közé tartoznak a hadsereghez és a rendőrséghez, a repülésbiztonság és -ellenőrzés fenntartásához és javításához; a légi forgalomirányításhoz⁽⁵⁰⁾; a környezetvédelmi felügyelethez, amely közérdekű feladatként a tengeri területek környezetvédelmének vonatkozásában az állam alapvető funkcióinak része⁽⁵¹⁾; valamint a szabványosítási tevékenységekhez és az ezekkel összefüggő kutatási és fejlesztési tevékenységekhez⁽⁵²⁾ kapcsolódó tevékenységek.

- (111) Ennek fényében a Bizottság azon a véleményen van, hogy a jelen esetben a földfelszíni műsorszóró hálózat üzemeltetése nem tartozik az állam kötelezettségei és előjogai közé, ugyanakkor nem olyan tevékenység, amelyet egy állam jellemzően végez. Először is a vizsgált szolgáltatások jellemzően hatósági jogkörön kívül esnek, és önmagukban is gazdasági jellegűek, amelyet bizonyít, hogy az I. térség piacán számos vállalkozás működik. Másodszor egy hatóságoktól független magánvállalkozás – nevezetesen az Astra – érdeklődést mutatott aziránt, hogy a II. térségben nyújtsa ezt a szolgáltatást, amit a 2008. évi kantábriai közbeszerzési eljárásban való részvétele bizonyít. Az Astra által benyújtott panasz Kasztília-La Mancha régióra is vonatkozik, ahol platformüzemeltetőként érdekelt a digitális műsorszóró szolgáltatások nyújtásában. Harmadszor a hálózat II. térségen belüli kiépítése kizárólag országos és regionális magáncsatornák sugárzását érinti⁽⁵³⁾. Következésképpen megállapítható, hogy a földfelszíni hálózatoknak az autonóm közösségek, közvállalkozások és helyi önkormányzatok általi üzemeltetése nem minősül hatósági jogkör gyakorlásának.
- (112) A Bizottság nem ért egyet a JCCM-mel abban, hogy az intézkedés megfelel a piacgazdasági befektetői elvnek. Ez a teszt azt vizsgálja, hogy egy piacgazdasági befektető az állami befektetővel azonos feltételek mellett fektetett volna be a projektbe akkor, amikor megszületett a döntés az állami beruházás megvalósításáról. Jelen esetben az állami beruházás a JCCM által nyújtott, a TelecomCLM és az Abertis földfelszíni műsorszóró hálózatainak digitalizálását szolgáló finanszírozás. Amennyiben a berendezések a hatóságok (települési önkormányzatok) tulajdonában maradnak, azokat az előbb említett társaságok üzemeltetik. Az üzemeltetővel kötött megállapodás nem rendelkezik a finanszírozás visszatérítéséről vagy a hatóságok tulajdonában álló berendezések értékének megfizetéséről. Ez közvetlenül ellentmond a magánbefektető fogalmának, amely nem csupán visszatérítést/ellentételezést igényelne, hanem a beruházás megtérülését is. A DTT hálózat állami finanszírozásának nem volt célja, hogy önmagában jövedelmező beruházás legyen. Ennek eredményeként a JCCM-nek a II. térség földfelszíni hálózatának digitalizálását szolgáló beruházása nem felel meg a piacgazdasági befektetői elvnek.
- (113) A gazdasági előny tehát létezik, amennyiben az üzemeltető állami finanszírozásban részesül, hogy saját berendezéseit digitalizálja vagy új műsorszóró központokat építsen. Másodszor ha valamely hatóság közvetlenül (azaz közbeszerzési eljárás nélkül) választja ki az üzemeltetőt a DTT berendezés biztosítására, valamint az üzemeltetési és karbantartási szolgáltatásokra, megsérti a piaci feltételeket. Az üzemeltető ezáltal is gazdasági előnyben részesül.

A támogatás közvetlen kedvezményezettjei

- (114) A (36) és (37) preambulumbekzdésben foglaltak szerint a JCCM az analóg hálózatok korszerűsítésére vagy a digitális televíziózás lefedettségbővítésére nem írt ki regionális közbeszerzési eljárást. Ehelyett ezeket a forrásokat közvetlenül a települési önkormányzatoknak vagy a meglévő földfelszíni szolgáltatóknak nyújtották. Ezután a települési önkormányzatok közbeszerzési eljárás nélkül választották ki a szolgáltatókat a feladat

⁽⁴⁹⁾ A Bizottság közleménye az európai uniós állami támogatási szabályoknak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának ellentételezésére való alkalmazásáról (HL C 8., 2012.1.11., 4. o.).

⁽⁵⁰⁾ Lásd a C-364/92. sz. *SAT/Eurocontrol* ügyben hozott ítélet (EBHT 1994., I-43. o.) 19. pontját és a C-113/07 P. sz. *Selex*-ügyben hozott ítélet (EBHT 2009., I-2207. o.) 71. pontját.

⁽⁵¹⁾ A C-343/95. sz. *Calì & Figli* ügyben hozott ítélet (EBHT 1997., I-1547. o.) 22. pontja.

⁽⁵²⁾ A T-155/04. sz. *Selex*-ügyben hozott ítélet (EBHT 2006., II-4797. o.) 73–82. pontja, megerősíti a C-113/07. sz. *Selex* ügyben hozott ítélet (EBHT 2009, I-2307. o.).

⁽⁵³⁾ A 2.1.3. szakaszban leírtaknak megfelelően az állami műsorszolgáltatókra 98 %-os lefedettségi kötelezettség vonatkozik, így a II. térséget saját erőből kellett lefedniük. Ezenfelül az RTVE országos állami televíziócsatornáit, valamint a regionális állami csatornákat eltérő hálózat sugározza. Míg a magántulajdonú műsorszolgáltatók az egyfrekvenciás hálózat (SFN) jelét, az állami műsorszolgáltatók a Red Global Española (RGE) hálózatot használják. E különbségekből adódóan a földfelszíni létesítmények mindkét hálózat esetében eltérő berendezéseket igényelnek.

elvégzésére. Ennek eredményeként a többi, akár földfelszíni, akár egyéb platformüzemeltetőt nem tájékoztatták megfelelően az intézkedésről, akik így nem nyújthattak be az infrastruktúra korszerűsítésére vagy a régió II. térségében a digitális televíziózás lefedettség-bővítésére műszaki pályázatot ⁽⁵⁴⁾.

- (115) Az Abertis és a TelecomCLM vagy saját hálózatok korszerűsítésére és bővítésére kaptak finanszírozást, vagy ilyen feladatoknak az infrastruktúráján történő elvégzésére szerződtek le a települési önkormányzatokkal ⁽⁵⁵⁾. Mindkét esetben a két üzemeltetőt közbeszerzési eljárás nélkül választották ki. A legtöbb esetben az üzemeltető adótornyához csatlakozó DTT berendezések a települési önkormányzatok tulajdonában állnak. Az üzemeltetők nem fizetnek a települési önkormányzatoknak e berendezések használatáért.
- (116) Saját műsorszóró központjainak digitalizálása céljából a TelecomCLM közvetlenül 133 együttműködési megállapodást kötött a JCCM-mel. Ezt a DTT vidéki területeken történő lefedettség-bővítésének megvalósításához tartották szükségesnek, ahol alacsony a népsűrűség, és egy üzemeltető sem mutatott érdeklődést a beruházás iránt. A TelecomCLM részéről a JCCM-től kapott finanszírozást követően felmerült költségek áttekintése azt mutatja, hogy a TelecomCLM e forrásokat kizárólag a DTT berendezések megvételére és telepítésére, valamint az első két évnél megfelelő időszak során a berendezések karbantartására fordította.
- (117) A TelecomCLM és az Abertis így a műsorszóró központjai egy részét korszerűsítette, és az állami támogatásnak köszönhetően abba a helyzetbe került, hogy üzemeltetheti a II. térségben a DTT hálózatot. Ezenkívül az új infrastruktúra segítségével egyéb szolgáltatásokat is nyújthatnak, pl. WiMax szolgáltatást (ez széles sávú vezeték nélküli szabványokra épül, amelyek helyhez kötött vagy mobil széles sávú hozzáférést biztosítanak). A TelecomCLM [...] a központjait, valamint a települési önkormányzatok tulajdonában álló digitalizált központokat a JCCM WiMax-berendezésének telepítésére használta fel [...] [...] ⁽⁵⁶⁾. E méretgazdaságságnak köszönhetően a DTT-hálózatüzemeltetőknek a közpénzből finanszírozott infrastruktúrából bevétele származhat. [...].
- (118) A közvetlen kedvezményezetteknel, azaz a TelecomCLM-nél és az Abertisnél jelentkező számszerűsíthető előnyt a lefedettség-bővítésre kapott források jelentik (beleértve a műsorszóró központok korszerűsítésére vagy az új műsorszóró központok építésére kapott forrásokat).
- (119) Ahol maguk a települési önkormányzatok voltak a hálózatüzemeltetők, az állami finanszírozást a saját térségükben található műsorszóró központok digitalizálására vagy új központok építésére fordíthatták. Ezen önkormányzatok azt állítják, hogy ezekben az esetekben mindössze a közigazgatás különböző szintjei között csoportosították át forrásokat, továbbá a helyi önkormányzati tulajdonban lévő hálózatok bővítésével az önkormányzatok csupán a lakosokkal szemben fennálló közigazgatási kötelezettségeiket teljesítették. Ahol azonban a települési önkormányzatok hálózatüzemeltetőként járnak el, gazdasági tevékenységet folytatnak. Többben közülük szerepelnek a CMT hálózatüzemeltetői nyilvántartásában. Azonban mivel a települési önkormányzatok a digitális berendezéseket az Abertistől vagy a TelecomCLM-től vásárolták meg, és közbeszerzési eljárás nélkül adták nekik alvállalkozásba a berendezések telepítését, üzemeltetését és karbantartását, ebben az esetben is e két társaság a támogatás közvetlen kedvezményezettje.
- (120) A finanszírozás a hálózat üzemeltetésére és karbantartására is kiterjedt. E feladatokat a TelecomCLM és az Abertis látja el. Ez folyamatos támogatásnak minősül, és a hálózat üzemeltetésével és karbantartásával megbízott üzemeltetők a kedvezményezettek. Végül általánosabb szempontból az Abertisnek és a TelecomCLM-nek abból is előnye származik, hogy egy másik platformüzemeltető nem léphetett be a szabadon fogható televíziójelek spanyolországi továbbításának piacára ⁽⁵⁷⁾.

⁽⁵⁴⁾ Mivel volt olyan helyi szolgáltató, például a Radiodifusión, amely az országos műsorszolgáltatók jelét sugározta, e szolgáltató szintén pályázhatott volna a regionális támogatásokra. Nem írtak ki azonban olyan közbeszerzési eljárást, amelyen az érdeklődő szolgáltatók pályázatot nyújthattak volna be. Ezzel szemben a regionális hatóságoknak kellett kezdeményezniük, azonosítani azokat a műsorszóró központokat, amelyek az országos műsorszolgáltatók jelét sugározták, és támogatást kínálni számukra a digitalizáláshoz. Ebben a tekintetben a Radiodifusión rámutatott, hogy a közigazgatási hatóságok még a televíziójelek továbbsugárzásakor sem keresték fel, hogy megvitassák vele a hálózat digitalizálásának lehetséges finanszírozását.

⁽⁵⁵⁾ A DTT berendezések átruházásáról szóló szerződések következtében egyes esetekben a TelecomCLM által (a JCCM-től kapott finanszírozással) vásárolt berendezések két éves üzemeltetés után átkerültek a JCCM-hez.

⁽⁵⁶⁾ [...].

⁽⁵⁷⁾ A (24) preambulumbekzdésben foglaltaknak megfelelően az Abertis az I. térségben, valamint leányvállalatán, a Hispasaton keresztül a III. térségben domináns helyzetben van a szabadon fogható televíziójelek földfelszíni platformon keresztüli továbbításában. A digitális földfelszíni televíziózásnak a II. térségre történő kiterjesztésével a szabadon fogható televíziójelek országos továbbítása az Abertis ellenőrzése alatt marad. Az Astra megjelenése a II. térségben később intenzívebb versenyt gerjeszthet a platformok között az I. és III. térségben is. Összehasonlításképpen számos tanulmány támasztja alá az alacsonyabb árakban és jobb szolgáltatásminőségben akkor jelentkező előnyöket, amikor a műholdas technológia megjelent az Egyesült Államok televíziós piacán. A műholdas technológia megjelenése előtt a kábelszolgáltatók monopolhelyzetben voltak a helyi földrajzi területeken. Lásd például: Chenghuan Sean Chu, The effect of satellite entry on cable television prices and product quality, *RAND Journal of Economics*, 41. évf. 4. szám, 2010. tél, 730–764. o.

A támogatás közvetett kedvezményezettjei

- (121) *Hardverszállítók.* A Telecom CLM és az Abertis saját távközlési berendezéseket és hardvert szállít. Mivel a települési önkormányzatok közbeszerzési eljárás nélkül vásárolták meg a berendezéseket a Kasztília-La Mancha régióban működő két földfelszíni üzemeltetőtől, a TelecomCLM és az Abertis a támogatás közvetlen kedvezményezettjei (lásd a (119) preambulumbekendést). Ahol a két üzemeltető e berendezéseket hardverszállítóktól vette meg, az ügylet a szabad piacon zajlott le. Ebből következik, hogy a TelecomCLM-en és az Abertisen (a közvetlen kedvezményezettek) kívül a hardverszállítók nem minősülnek kedvezményezettnek, mivel nem jutottak szelektív előnyhöz. A digitális dekóderek olaszországi esetéhez ⁽⁵⁸⁾ hasonlóan nem volt lehetséges a különböző típusú digitális infrastruktúrákat gyártók kategóriáinak megkülönböztetése, mivel feltételezhető, hogy a gyártók bármely berendezéstípus gyártására képesek. A hálózatüzemeltetők számára hardvert szállító társaságok ugyanabból a vállalkozáscsoportból kerültek ki, amely akkor vett volna részt a közbeszerzési eljárásokban, ha a program a platformüzemeltetők szempontjából technológiailag semleges lett volna ⁽⁵⁹⁾. Spanyolországban a DTT-bővítéshez szükséges hardver integrálását, telepítését és szállítását végző vállalkozások általában egyéb szolgáltatásokat is kínálnak. A berendezésgyártók és távközlési szolgáltatók földfelszíni, műholdas megoldásokat, vagy a kettő együttesét is kínálhatják ⁽⁶⁰⁾.
- (122) A kérdéses intézkedés sem tárgyában, sem általános felépítésében nem törekszik arra, hogy egyes gyártókat előnyhöz juttasson. Valójában a digitalizálást támogató közpolitika – a technológiailag legsemlegesebb is – a digitális berendezések gyártóit részesítené előnyben. A berendezésgyártók esetében tehát az a körülmény, hogy az intézkedésnek köszönhető forgalomnövekedésből előnyük származott, mechanikus mellékhatásnak tekinthető. Elvben bármely állami támogatásból a kedvezményezettek szállítói is részesülnek. Ez azonban nem feltétlenül juttatja szelektív előnyhöz az ilyen szállítókat. A támogatás nem célzott meg hardverszállítókat, így azoknak a célzott közvetett hatásból nem származott előnyük.
- (123) *Műsorszolgáltatók.* Spanyolország kielégítően bizonyította, hogy a földfelszíni műsorszolgáltatók a lefedettség bővítését követően nem jutottak előnyhöz. Az I. térséggel szemben a műsorszolgáltatók nem voltak hajlandók fizetni a II. térség digitalizálásáért, mivel abból nem származott volna többletbevételük. Sőt, a szóban forgó korlátozott számú lakosságra tekintettel, amely a hirdetőik számára látszólag nem jelent kereskedelmi célpontot, a lefedettség II. térségre történő kibővítését követően a műsorszolgáltatók nem emelheték jelentős mértékben a hirdetési díjakat. Emiatt a földfelszíni műsorszolgáltatók nem közvetett kedvezményezettjei a vizsgált intézkedésnek.

5.2.1.3. Szelektivitás

- (124) Az intézkedés által a hálózatüzemeltetőknek és a műsorszolgáltatóknak biztosított előny szelektív, mivel kizárólag a földfelszíni platformok piacán aktív vállalkozásokat érinti. A lefedettségbővítéssel megbízott hálózatüzemeltetőket továbbá nem közbeszerzési eljárásos választották ki, hanem egy, a 347/2008. sz. rendeletben meghatározott külön eljárás során, amennyiben a hálózatüzemeltetőket a hatóságok választották ki. Tehát függetlenül attól, hogy a központi szintű jogszabályi keret kizárta vagy sem a támogatás köréből a földfelszíni technológiától eltérő technológiákat, a támogatás Kasztília-La Mancha régió általi alkalmazása csak bizonyos hálózatüzemeltetőkre vonatkozott.

5.2.1.4. A verseny torzulása

Hálózatüzemeltetők

- (125) A spanyol hatóságok közvetlenül a TelecomCLM és az Abertis földfelszíni hálózatüzemeltetőiknek nyújtott finanszírozást, ezáltal hátrányosan megkülönböztették az összes egyéb földfelszíni hálózatüzemeltetőt, amely szintén nyújthatott volna ilyen szolgáltatásokat. Nyílt közbeszerzési eljárás során el lehetett volna dönteni, hogy más meglévő szolgáltató, például a Radiodifusión megfelel-e a Kasztília-La Mancha II. térségében műsorszóró szolgáltatásoknak a regionális és országos műsorszolgáltatók részére történő nyújtásához szükséges követelményeknek. Mivel e szolgáltatók nem értesültek az intézkedésről, és nem kérték fel őket pályázat benyújtására, nem tudták ügyüket érvényesíteni a JCCM-nél. Ennek eredményeként a kedvezményezettek közvetlen kiválasztásával az összes lehetséges földfelszíni versenytársat kiszorították a támogatásból.

⁽⁵⁸⁾ C-52/05 – Digitális dekóderek – Olaszország (HL C 118., 2006.5.19., 10. o., valamint HL L 147., 2007.6.8., 1. o.).

⁽⁵⁹⁾ A közbeszerzési eljárásokban nyertes ajánlattevőkre példa a digitális műsorszóró berendezéseket gyártó Tredess, amely a digitális műholdvevőket, antennákat és tányérokat is gyártó Televes csoport tagja (Lásd: <http://www.tredess.com> és <http://www.televes.es>). Hasonló vállalkozások: Mier (<http://www.mier.es>), Elecnor (<http://www.elecnor.es/es/negocios/infraestructuras/telecomunicaciones>) Itelsi, BTESA, Axion, Retegal, Itelazpi, Telecom CLM.

⁽⁶⁰⁾ A II. térségben lefedettségbővítésre irányuló közbeszerzési eljárások gyakran kulcsrakész megoldásokat követelnek meg, amelyek több berendezéselem (tányér, antenna, adó, műholdvevő) integrálását, telepítését és szállítását igénylik. A legtöbb esetben a kínált megoldás műholdvevő berendezést is tartalmazott, amely a műsorszolgáltatók által már műholdas platformon sugárzott digitális jel vételét tette lehetővé.

- (126) Ahol a települési önkormányzatok saját hálózatukat korszerűsítették, esetenként közvetlenül a TelecomCLM-mel vagy az Abertisszel vették fel a kapcsolatot. Ezekben az esetekben a többi távközlési szolgáltatónak nem volt módja pályázni. A (39) és (40) preambulumbekkezdésben foglaltaknak megfelelően egyéb települési önkormányzatok saját hirdetőtáblájukon osztottak meg egy rövid hirdetményt. E hirdetmények szerint a 347/2008. sz. rendelettel összhangban választottak ki a település műsorszóró központjának digitalizálására egy távközlési szolgáltatót. A szolgáltatóknak műszaki jelentést kellett benyújtaniuk. Az érdeklődő szolgáltatók a műszaki előírásokat a települési önkormányzatok hivatalánál szerezhették be. A hirdetőtáblán való közzététel azonban nem felel meg a technológiai semlegesség elvének, hiszen ezek a hirdetmények csupán a meglévő földfelszíni műsorszóró központok korszerűsítésére vonatkoztak. Bár a hirdetmény bármely, a CMT nemzeti szabályozó hatóságnál nyilvántartásba vett távközlési szolgáltató számára lehetővé teszi, hogy pályázatot nyújtson be, ez nem tekinthető a nyílt közbeszerzési eljárással egyenértékűnek. A hirdetőtáblán való közzététel nem olyan jól látható, mint a hivatalos lapban közzétett közbeszerzési eljárás. A legtöbb esetben továbbá a TelecomCLM-et és az Abertist más cégekkel szemben egyértelműen, előre tájékoztatták a folyamatról, így pályázhattak ⁽⁶¹⁾. Röviden: azokon a településeken, ahol kifüggesztették e rövid hirdetményeket, vagy a TelecomCLM-et, vagy az Abertist választották ki.
- (127) Spanyolország és az Abertis azt állítja, hogy a DTT és a műholdas technológia külön piacot jelent. A DTT a szabadon fogható földfelszíni televíziózás fő platformja, ahol a nemzeti piac szereplőinek számát a spanyol kormány által kiadott engedélyek száma határozza meg. A szabadon fogható földfelszíni televíziócsatornák finanszírozását reklámok biztosítják. A műholdas televíziózást illetően számos csatorna fogható Spanyolország egyetlen fizető televíziós platformján, amelynek az Astra a hálózatüzemeltetője. E csatornákat előfizetésekből finanszírozzák, amelyek általában több csatornából álló csomagokra szólnak. A spanyol hatóságok rámutatnak továbbá arra, hogy Spanyolországban a műsorszolgáltatók számára a műholdas műsorszórás sokkal költségesebb, mint a földfelszíni műsorszolgáltatás, így a szabadon fogható csatornákat kínáló – köztük regionális és helyi – műsorszolgáltatók nem érdekeltek abban, hogy erre a platformra váltsanak.
- (128) A határozatban kifejtett több ok is alátámasztja azt a következtetést, hogy a földfelszíni és a műholdas platform azonos piachoz tartozik.
- (129) Először is az Astra 2008-ban Kantábriában pályázott a digitális televíziózás lefedettségének bővítésére, és megnyerte a közbeszerzési eljárást. Az Astra 2008-ban több megbeszélést tartott az autonóm közösségekkel, amelyeken bemutatta az olyan digitális televíziócsatornák sugárzására szóló ajánlatát, amelyek addig a földfelszíni platformon voltak elérhetők. Annak ellenére, hogy a Kantábrriával kötött szerződést a hatóságok később felmondták, a műholdas szolgáltató érdeklődése a földfelszíni platformmal versenyző szolgáltatások nyújtása iránt arra utal, hogy a műholdas szolgáltatók is nyújthatnak hasonló szolgáltatásokat.
- (130) Másodszor műholdas platformok, többek között maga az Astra is sugároz számos olyan állami és magán-csatornát, amely a földfelszíni platformon is elérhető ⁽⁶²⁾. Harmadszor a regionális csatornák egy része a műholdas platformon is elérhető, vagy a közelmúltban elérhető volt, ami ellentmond annak az állításnak, hogy a regionális műsorszolgáltatók nem érdeklődnek a műholdas technológia iránt.
- (131) Negyedszer egyes műsorszolgáltatók azért nyilatkoztak arról, hogy előnyben részesítik a földfelszíni műsorszórást, mert kizárólag a földfelszíni platformon keresztüli tartalomszolgáltatás jogát vásárolták meg. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a földfelszíni és a műholdas továbbításnak külön piaca van. Ahogyan a földfelszíni platformra vonatkozó tartalomhoz fűződő jogokat megvásárolták, a műsorszolgáltatók szükség esetén ezt a műholdas platformra vonatkozóan is megtehetik. Ezenkívül ha egy műholdas platformot közbeszerzési eljárás alapján választanak ki, a műsorszolgáltatók továbbítási kötelezettséggel terhelhetők. A III. térségben a műsorszolgáltatókat a műholdas platform kiválasztásakor továbbítási kötelezettséggel terheltek.
- (132) Végül 2010. májusi adatok ⁽⁶³⁾ szerint Spanyolországban a DTT-lefedettség eléri a lakosság 98,85 %-át, ugyanakkor a háztartásoknak csak a 93,5 %-a néz televíziót a földfelszíni platformon keresztül. A DTT-hozzáféréssel rendelkező háztartások 5 %-a tehát úgy döntött, hogy nem veszi azt igénybe, mivel többségük műholdas tartalomra fizet elő.
- (133) Következésképpen mivel a műholdas és földfelszíni műsorszóró platformok egymással versenyeznek, a DTT II. térségen belüli kiépítésére, üzemeltetésére és karbantartására irányuló intézkedés a két platform közötti verseny torzulásához vezet.

⁽⁶¹⁾ Kasztília-La Mancha régió hatóságai nem tudtak példát mutatni arra, hogy más távközlési szolgáltató is nyújtott volna be pályázatot. Egyes távközlési rendszertelepítők nyújtottak be pályázatokat, de őket kizárták, mivel nem szerepeltek a távközlési szolgáltatók nyilvántartásában.

⁽⁶²⁾ Például: Antena 3, Cuatro, Telecinco, La Sexta, La Siete, Teledporte, TVE, La2, Canal 24 horas.

⁽⁶³⁾ A televíziós piac elemzése, amelyet Spanyolország nyújtott be a következő intézkedésről szóló értesítésben: A digitális hozadék liberalizációjáért fizetett kártérítés Spanyolországban (SA.32619 (2011/N)).

- (134) Említést érdemel továbbá, hogy az intézkedés más platformokat is hátrányosan érint, különösen az IPTV-t. Bár a széles sávú szolgáltatás még nem érhető el a teljes II. térségben, igen valószínű, hogy lefedettsége a jövőben jelentős mértékben nőni fog. A II. térség lefedettségét vélhetően hatékonyabban meg lehetett volna valósítani a különböző technológiák kombinációjával. Ebben az esetben a többi platform is hozzájárulhatott volna a cél eléréséhez, és részesülhetett volna a támogatási intézkedésből.

5.2.1.5. A kereskedelemre gyakorolt hatás

- (135) Az intézkedés hatással van az Unión belüli kereskedelemre. Az európai bíróságok ítélezési gyakorlata szerint „amennyiben az állami pénzügyi támogatás vagy állami forrásból nyújtott támogatás megerősíti valamely vállalkozás helyzetét a Közösségen belüli kereskedelemben versenyző egyéb vállalkozásokhoz képest, a támogatás az utóbbiakat érintőnek minősül”⁽⁶⁴⁾.
- (136) A hálózatüzemeltetők olyan ágazatban működnek, amelyben a tagállamok közötti kereskedelem folyik. Az Abertis és a panaszosok közül az Astra egyaránt nemzetközi vállalatcsoport tagja. A luxemburgi székhelyű Astra pályázhatott volna digitális hálózatszolgáltatásra Kasztília-La Mancha régióban, ha technológiai szempontból semleges közbeszerzési eljárásra került volna sor. Az intézkedés tehát érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

5.2.2. Következtetések a támogatás létezésével kapcsolatban

- (137) A fenti érvek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az intézkedés teljesíti a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeket. Ilyen körülmények között az intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül.

5.3. AZ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉG ÉRTÉKELÉSE

- (138) A Bizottság tevékenyen támogatja a műsorszolgáltatás digitalizálását. A digitális átállás előnyeit az eEurópa 2005 cselekvési terv és a digitális átállásról szóló két bizottsági közlemény is hangsúlyozta⁽⁶⁵⁾. A Bizottság felismeri továbbá, hogy a digitális átállást késleltetheti, ha azt kizárólag a piaci erőhatásokra bízzák.
- (139) A tagállamok támogatást nyújthatnak egy adott piaci hiányosság kiküszöbölése, vagy a társadalmi vagy regionális kohézió biztosítása céljából⁽⁶⁶⁾. Ezekben az esetekben azonban bizonyítani kell, hogy a kérdéses támogatás a probléma kezelésére megfelelő eszköz, a szükséges minimumra korlátozódik, és nem okoz indokolatlan versenytorzulást. Hasonlóképpen az átállásról szóló közlemény⁽⁶⁷⁾ kimondja, hogy a digitalizálás területén az állami beavatkozás két feltétellel lehet indokolt: egyrészt a közérdek érintettsége, másrészt piaci hiányosság esetén, tehát akkor, ha a piaci erőhatások önmagukban nem hoznak a kollektív jólét szempontjából kielégítő eredményt. Kiköti továbbá, hogy az állami beavatkozást mindenkor megalapozott piaci elemzéssel kell alátámasztani.
- (140) Az átállásról szóló közlemény rámutat továbbá, hogy a digitális műsorszolgáltatásra való átállás az ágazatot jelentős kihívás elé állítja, amelynek megoldását a piacnak kell irányítania. Elvben mindegyik hálózatnak saját erősségei alapján kell versenyeznie. Ezen elv védelme érdekében mindennemű állami beavatkozás során törekedni kell a technológiai semlegességre. Az említett elv alól csak akkor tehető kivétel, ha a beavatkozás konkrét piaci hiányosságra vagy egyensúlyhiányra irányul, ugyanakkor e nehézségek leküzdése szempontjából megfelelő, szükséges és arányos.
- (141) A piaci erőhatások kizárólagos érvényesülése esetén fennáll annak a kockázata, hogy a lakosság hátrányos szociális helyzetű szegmensei nem részesülnek a digitális televíziózás előnyeiből. A társadalmi kohézió e problémáját illetően a tagállamok törekedhetnek arra, hogy az analóg szolgáltatás kikapcsolását követően valamennyi állampolgár hozzáférjen a digitális televíziózáshoz. Mivel a digitális átállás a fogyasztók számára költségekkel jár és szokásaik megváltoztatását igényli, a tagállamok törekedhetnek különösen a társadalom olyan hátrányos helyzetű csoportjainak segítésére, mint az idősek, az alacsony jövedelmű háztartások, vagy a periférikus régiókban élők.

⁽⁶⁴⁾ A T-55/99. sz., *Confederación Espanola de Transporte de Mercancias (CETM) kontra Európai Közösségek Bizottsága* ügyben hozott ítélet (EBHT 2000, II-3207. o.).

⁽⁶⁵⁾ COM(2002)263 végleges, *eEurope 2005: Információs társadalom mindenkinek*; COM(2003)541 végleges, *A Bizottság közleménye az analógról a digitális műsorszórásra való áttérésről (digitális átállás és analóg leállítás), valamint COM(2005)204 végleges, A Bizottság közleménye az analógról a digitális műsorszórásra való áttérés felgyorsításáról.*

⁽⁶⁶⁾ Lásd: Kevesebb és célzottabb állami támogatás: ütemterv az állami támogatás 2005–2009 közötti reformjához, COM(2005)107 végleges.

⁽⁶⁷⁾ Lásd a COM(2003) 541 végleges 68. lábjegyzetét.

- (142) A digitális átállásról szóló közlemény alapján a Bizottság az ágazatot illetően több állami támogatásról szóló határozatában alkalmazta az állami támogatásra vonatkozó szabályokat ⁽⁶⁸⁾. A tagállamoknak számos lehetőségük van arra, hogy az átállás állami finanszírozásával biztosítsák a megfelelő televíziós lefedettség folyamatosságát valamennyi földrajzi területen. Ilyen módon finanszírozható egy átviteli hálózat kiépítése olyan területeken, ahol a televíziós lefedettség enélkül nem lenne megfelelő ⁽⁶⁹⁾. Az ilyen finanszírozás azonban csak akkor lehetséges, ha nem vezet a technológiák vagy vállalkozások közötti verseny indokolatlan torzulásához, és a szükséges minimumra korlátozódik.

5.3.1. A tervezett intézkedés összeegyeztethetőségére vonatkozó értékelés jogalapja

- (143) A spanyol hatóságok a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjára, valamint 106. cikkének (2) bekezdésére hivatkoztak az intézkedés igazolása céljából arra az esetre, ha az a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése alapján állami támogatásnak minősülne. Az alábbiakban a Bizottság az intézkedés összeegyeztethetőségét az említett rendelkezések alapján vizsgálja, figyelembe véve a fent vázolt általános szempontokat.

5.3.2. A Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja

- (144) A támogatásnak a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti összeegyeztethetősége érdekében a Bizottság mérlegeli a támogatás pozitív és negatív hatásait. A mérlegelés során a Bizottság az alábbi kérdéseket vizsgálja:

1. A támogatási intézkedés jól meghatározott közös érdekű célkitűzésre irányul?
2. A támogatás kialakítása megfelel a közös érdekű célkitűzés megvalósításának – piaci hiányosságra vagy egyéb célkitűzésre irányul? Nevezetesen:
 - a) A támogatási intézkedés megfelelő eszköz, vagy vannak más, alkalmasabb eszközök?
 - b) Érvényesül ösztönző hatás – a támogatás változást idéz elő a vállalkozások viselkedésében?
 - c) A támogatási intézkedés arányos – azonos viselkedésbeli változás kevesebb támogatással is előidézhető?
3. A versenytorzulás és a kereskedelemre gyakorolt hatás korlátozott, így az intézkedés általános egyenlege pozitív?

5.3.2.1. Közös érdekű célkitűzés

- (145) A Kasztília-La Mancha régióban a JCCM által végrehajtott nemzeti támogatási program célja a spanyolországi digitális átállási folyamat felgyorsítása, valamint a bizonyos távoli és vidéki területeken élők számára a televízióadások folyamatos vételének biztosítása. E tekintetben az intézkedés célja, hogy lehetővé tegye e térségekben élők számára, hogy televíziót nézhessenek, és így az információhoz való hozzáférés alkotmányos jogát gyakorolhassák. A (138) preambulumbekkezdésben említetteknek megfelelően a Bizottság a digitális televíziózás fontosságát és előnyeit az eEurópa 2005 cselekvési tervben ⁽⁷⁰⁾ és a digitális átállásról szóló két közleményben ⁽⁷¹⁾ ismerte el. Az i2010 – európai információs társadalom a növekedésért és a foglalkoztatásért ⁽⁷²⁾ c. közleményében a Bizottság rámutatott arra, hogy az analóg földfelszíni televíziószolgáltatás 2012-ig tervezett kikapcsolása Európában javítani fogja a spektrumhoz való hozzáférést. Mivel a digitális műsorszolgáltatás a spektrumot hatékonyabban használja ki, spektrumkapacitást szabadít fel más felhasználók – például új műsor- és mobiltelefon-szolgáltatások – számára, amelyek viszont élénkítik az innovációt és a növekedést a televíziózás és az elektronikus hírközlés ágazatában.

⁽⁶⁸⁾ Lásd többek között: N622/03 Digitalisierungsfonds – Ausztria (HL C 228., 2005.9.17., 12. o.); C-25/04 A digitális földfelszíni televíziózás (DVB-T) bevezetése Berlin-Brandenburgban – Németország (HL L 200., 2006.7.22., 14. o.); C-24/04 Digitális földfelszíni televíziózás – Svédország (HL L 112., 2007.4.30., 77. o.); C-52/05 Digitális dekóderek – Olaszország (HL L 147., 2007.6.8., 1. o.); N 270/06 API-s digitális dekóderek támogatása – Olaszország (HL C 80., 2007.4.13., 3. o.); N 107/07 Az iDTV támogatása – Olaszország (HL C 246., 2007.10.20., 2. o.); C-34/06 A digitális földfelszíni televíziózás (DVB-T) bevezetése Észak-Rajna-Vesztfáliában (HL L 236., 2008.9.3., 10. o.); SA.28685 Digitális televízióadások vétele Kantábríában – Spanyolország (HL C 119., 2012.4.24., 1. o.).

⁽⁶⁹⁾ Lásd a Bizottság C-25/04. sz. határozatának (132) preambulumbekkezdését (A digitális földfelszíni televíziózás (DVB-T) bevezetése Berlin-Brandenburgban – Németország (HL L 200., 2006.7.22., 14. o.).

⁽⁷⁰⁾ COM(2002) 263 végleges, eEurope 2005: Információs társadalom mindenkinek.

⁽⁷¹⁾ COM(2003) 541 végleges, A Bizottság közleménye az analógról a digitális műsorszórásra való áttérésről (digitális átállás és analóg leállítás), valamint COM(2005) 204 végleges, A Bizottság közleménye az analógról a digitális műsorszórásra való áttérés felgyorsításáról.

⁽⁷²⁾ COM(2005) 229 végleges, 2005. június 1.

(146) A Bizottság tehát úgy vélekedik, hogy az intézkedés jól meghatározott közös érdekű célkitűzésre irányul.

5.3.2.2. Megfelelő kialakítású támogatás

Piaci hiányosság

(147) A spanyol hatóságok rámutattak arra az általánosan elismert kockázatra, hogy a lakosság nem minden szegmense részesülhet a digitális televíziózás előnyeiből (társadalmi és regionális kohéziós probléma). Piaci hiányosság léphet fel akkor, ha a piaci szereplők nem veszik kellően figyelembe a digitális átállásnak a társadalom egészére gyakorolt kedvező hatásait, mivel hiányoznak a számukra ehhez szükséges gazdasági ösztönzők (pozitív externáliák). Ezenfelül a társadalmi kohéziót illetően a tagállamok törekedhetnek arra, hogy az analóg szolgáltatás kikapcsolását követően valamennyi állampolgár hozzáférjen a digitális televíziózáshoz, ezért mérlegelhetnek olyan intézkedéseket, amelyekkel valamennyi területen továbbra is biztosítható a megfelelő televíziós lefedettség.

(148) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság elismerte a piaci hiányosság meglétét annyiban, hogy a műsorszolgáltatók nem hajlandók viselni a jogszabályi kötelezettségeiken felüli lefedettségbővítés többletköltségeit. Ezenfelül sem a műholdas platformok, sem a háztartások nem hajtottak végre olyan beruházásokat, amelyek a II. térség valamennyi lakosa számára biztosították volna a digitális csatornák műholdas technológiával történő vételét. A Bizottság tehát felismeri, hogy azok az emberek, akiknek a szokásos tartózkodási helye vidéki területen található, teljes mértékben kiszorulhatnak a szabadon fogható digitális televíziójelek vételéből akkor, ha a digitális lefedettség alakulásában kizárólag a piaci erőhatások érvényesülnek, továbbá azt, hogy az állami beavatkozás a magánszemélyeknek nyújtott pénzügyi támogatások formájában előnyös lehet.

Technológiai semlegesség

(149) A digitális átállási ügyekben a technológiai semlegesség elve kellően érvényesül számos bizottsági határozatban ⁽⁷³⁾. Ezt a Törvényszék és a Bíróság is megerősítette ⁽⁷⁴⁾.

(150) A technológiát rendes esetben technológiailag semleges közbeszerzési eljárás útján kell kiválasztani, ahogyan az más tagállamokban is történt ⁽⁷⁵⁾. A közbeszerzési eljárás lefolytatása költséges lehet, és késleltetheti a projekt megvalósítását. Egyes esetekben az ilyen eljárás lefolytatása nem indokolt, ha előzetesen megállapítható, hogy csupán egyetlen technológiával vagy egy adott szolgáltatóval lehet biztosítani a kért szolgáltatásokat. Egy adott technológia kiválasztása tehát elfogadható, amennyiben a döntést egy előzetes tanulmány megállapításai indokolják. Az ilyen tanulmánynak tartalmaznia kell az árképzési és minőségbeli szempontok vizsgálatát. Mivel egy adott technológia kiválasztása a termék- és árajánlatot benyújtó egyéb szolgáltatókat kizárhatja a versenyből, a tanulmány megállapításainak egyértelműnek és kellően megalapozottnak kell lenniük.

(151) A Bizottság korábban elismerte, hogy egy adott technológia megoldás kiválasztásához egy tanulmány szolgáltathatja az alapot ⁽⁷⁶⁾. A bizonyítási teher azonban a tagállamra hárul, amelynek bizonyítania kell, hogy a tanulmány megállapításai kellően megalapozottak, és azt a lehető legfüggetlenebb módon végezték el ⁽⁷⁷⁾.

(152) E tekintetben a spanyol hatóságok és az Abertis több tanulmányt is benyújtott, amelyek magyarázata az alábbiakban olvasható.

Költségfelmérések

(153) A Kasztília-La Mancha régió hatóságai azt állították, hogy a vizsgált intézkedés a rendelet elfogadását megelőzően készült előzetes felmérés megállapításai alapján a digitális földfelszíni műsorszolgáltatásra irányult. Az (59)–(61) preambulumbekzdésben összefoglalt „Összehasonlító társadalmi-gazdasági tanulmány” ⁽⁷⁸⁾ megállapította, hogy a földfelszíni volt a leginkább költséghatékony megoldás.

⁽⁷³⁾ Lásd a 56. lábjegyzetet.

⁽⁷⁴⁾ A T-8/06. sz., *FAB Fernsehen aus Berlin GmbH kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 2009., II-4293. o.); a C-544/09. P. sz., *Németország kontra Bizottság* ügyben 2011. szeptember 15-én hozott ítélet (még nem tették közzé); a T-177/07. sz., *Mediaset SpA kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 2010., II-02341. o.); valamint a C-403/10. P. sz. *Mediaset SpA kontra Bizottság* ügyben 2011. július 28-án hozott ítélet (még nem tették közzé).

⁽⁷⁵⁾ Lásd a 7. lábjegyzetet.

⁽⁷⁶⁾ Ilyen vizsgálattal igazolták egy adott technológia választását egy széles sávú szolgáltatási ügyben. Lásd a Bizottság által az N 222/06 Támogatás a digitális szakadék áthidalására Szardínián c. ügyben hozott határozatot (HL C 68., 2007. 3.24., 6. o.).

⁽⁷⁷⁾ Az Egyesült Királyság az OFCOM szabályozó hatóság által végzett előzetes vizsgálat, valamint a piaci szereplőkkel folytatott előzetes egyeztetés alapján a DTT platformot választotta a helyi televíziószolgáltatás biztosításához. Ennek alapján a Bizottság eltekintett a technológiailag semleges közbeszerzési eljárástól. SA.33980 (2012/N) – Helyi televíziózás az Egyesült Királyságban.

⁽⁷⁸⁾ Lásd a 34. lábjegyzetet.

- (154) A tanulmány annak a lakosságnak a számszerűsítéséből indult ki, amelyre a technológiaválasztás alkalmazható. Kasztília-La Mancha régió nagy része az I. térséghez tartozik, ahol a DTT-re történő átállás már lezajlott. Bizonyos esetekben az I. és a II. térség átfedi egymást. Műszaki okokra hivatkozva a tanulmány úgy érvel, hogy ezekben a térségekben (amelynek egy részében már elérhető a DTT) csupán a DTT-bővítés kerülhet szóba. A műholdas és a DTT-opció összehasonlításakor tehát a vizsgálat csupán a lakosság 9,8 %-ával számolt. Másodszer a tanulmány szerzője úgy találja, hogy ezen alcsoporton belül a lakosság egy része a földfelszíni platformon keresztül is fogja a regionális televízióműsorokat. További értékelés nélkül a tanulmány megállapítja, hogy e szolgáltatások esetében „logikusabb lenne, hogy a lakosság különböző vételi módokat venne igénybe”. Végül alternatív technológiát kellene alkalmazni a lakosság 2,85 %-a, azaz 689 település 57 510 lakosa esetében.
- (155) A tanulmány először is megbecsüli a műholdas platformmal kapcsolatos összes költséget, beleértve a dekóderek telepítését –a becslés alapjául a műholdas transzponder bérleti díjára és a 10 éves üzemeltetésre és karbantartásra vonatkozó piaci adatok szolgáltattak –, majd összeveti azt a földfelszíni platform becsült összköltségével. Az utóbbiba beleveszi a dekóderek és földfelszíni adóállomások telepítésének költségeit, valamint a 10 éves üzemeltetés és karbantartás költségeit. Végül az összköltség a műholdas megoldás esetében 47 672 550 EUR és 97 646 800 EUR között lenne, a földfelszíni megoldás esetében pedig 15 136 550 és 17 224 350 EUR között.

Értékelés

- (156) A hatóságok választhattak vagy egy technológiai szempontból semleges közbeszerzési eljárás kiírása, vagy hasonló költségfelmérés alapján egy adott technológia előzetes kiválasztása mellett. A hatóságoknak tehát azt kellett eldönteniük, hogy érdemes-e lehetséges versenytársakat felkérni a közbeszerzési eljárásban való részvételre. Ha sor került volna nyílt közbeszerzési eljárásra, az ügynökség különböző pályázatok közül választhatott volna, és akár kedvezményes ajánlatot is kaphatott volna a pályázóktól. Másrészt a közbeszerzési eljárás mellőzése akkor lehet indokolt, ha a tanulmány igazolja, hogy figyelembe véve a lehetséges ajánlattevők által kínált összes kedvezményt, a műholdas technológia egyértelműen sokkal drágább volt, vagy nem felelt meg alapvető minőségi követelményeknek. Mivel a tanulmányra csak a közbeszerzési eljárás mellőzése miatt van szükség, igazolni kellene a két platform között jelentős költségkülönbséget, valamint ezen eredmény megalapozottságát.
- (157) A tanulmány azonban e követelményeknek nem felel meg. Először a Bizottság által 2011-ben küldött információkérését követően a hatóságoknak helyesbíteniük kellett a tanulmányban használt adatokat. A helyesbítés következtében mintegy 65 %-kal emelkedtek a műsorszóró központokra vonatkozó költségek, valamint az elvárt lefedettség biztosításához ténylegesen szükséges műsorszóró központok száma is nőtt. A JCCM azzal érvelt, hogy a földfelszíni és a műholdas műsorszóró technológiák közötti összehasonlítás eredménye még ezen új adatok következtében sem változna. A tény azonban az, hogy ezen új adatok fényében a DTT-technológia költségelőnye csökkent, sőt egyes esetekben inkább a műholdas megoldás tűnt előnyösebbnek. Ez már önmagában is azt mutatja, hogy a tanulmány eredményei nem kellően megalapozottak. Ezeket a hibákat a hatóságok is időben felismerhették volna, ha kellő körültekintéssel járnak el.
- (158) A költségszámítást illetően a tanulmány hibás megközelítést alkalmaz a műholdas műsorszórás költségének kiszámításához. Azt feltételezi, hogy a települési önkormányzatok a műholdas platformtól bérlik majd a műholdas transzponder-kapacitást, és a műholdas kapcsolatot pedig saját maguk üzemeltetik. A számítást tehát a műholdas transzponder-kapacitás hozzáférhető (2008-as) bérleti díjai alapján végezték. Mivel ezek az árak az egyes csatlakozásokra vonatkoznak, semmiféle mennyiségi kedvezményt vagy lehetséges árkut nem vesznek figyelembe. Továbbá nyílt közbeszerzési eljárás esetén – ahogyan az Kantábria esetében bizonyítást nyert – a műholdas szolgáltató maga versenytársként venne részt abban. Ajánlata pedig teljesen más árkalkuláción alapulna. Ha a szerződés a II. térség teljes Kasztília-La Mancha régióban található részét lefedi, elvárható lenne, hogy a kapacitásra vonatkozó ajánlat az egyedi bérleti díjakhoz képest jelentős árkedvezményt kínáljon.
- (159) A tanulmányban alkalmazott megközelítés továbbá tévesen vezet ahhoz a következtetéshez, amely miatt a műholdas opciót elvetették ⁽⁷⁹⁾:

— a számításokat nem pusztán a költségek összege, hanem a visszatérő költségek nettó jelenértéke alapján kellett volna elvégezni ⁽⁸⁰⁾,

⁽⁷⁹⁾ A tanulmány számos egyéb tévedést is tartalmaz. Nem indokolja kellően, hogy Kasztília-La Mancha lakosságának miért csupán 2,85 %-át veszi figyelembe. E feltételezés a két platform költség-hatékonyására is kihatással van.

⁽⁸⁰⁾ A nettó jelenérték figyelembe veszi, hogy a kifizetésre ma vagy a jövőben kerül sor (a jövőbeli bevételt/kiadást leszámítolva). Meglehetősen konzervatív, 4 %-os leszámítolási rátával számítva a földfelszíni és a műholdas költségek közötti különbség jelentősen csökken.

- a tanulmány figyelmen kívül hagyja az új DTT műsorszóró központok iránti kereslet exponenciális növekedését (és annak kapcsolódó költségeit), amelyet a lefedettségre váró utolsó települések távolsága okoz, és ehelyett lineáris növekedéssel számol,
 - a tanulmány a berendezések költségeinek 3 %-ával számol az éves üzemeltetési és karbantartási költségek esetében, míg maguk a hatóságok azt állítják, hogy „a becslések szerint az üzemeltetés és karbantartás kétéves költségei a berendezésköltségek 20 %-ának felelnek meg” (ami évi 10 %-ot jelent).
- (160) Ennek eredményeként a DTT-vel kapcsolatos költségszámítás túlzottan optimistának tűnik. E megállapítást alátámasztja a tanulmányban foglalt, a DTT bevezetésére vonatkozó becsült költségek, valamint a később ténylegesen elköltött összeg közötti összehasonlítás. A tanulmány becslései szerint a DTT kiépítésének maximális költsége 15–17 millió EUR között lesz. Kasztília-La Mancha hatóságai azonban később 46 millió EUR-t fordítottak a DTT-hez szükséges korszerűsítésre (plusz a műholdvevőkre, miután bebizonyosodott, hogy a DTT nem volt gazdasági szempontból kivitelezhető).

Következtetés

- (161) A tanulmányban foglalt becslések nem kellően megalapozottak. Ha Kasztília-La Mancha saját (korrigált) adatait vesszük alapul, a DTT-hálózat kezdeti költségelőnye csökkent, sőt egyes esetekben a műholdas platformot helyezte előnyösebb helyzetbe ⁽⁸¹⁾. A tanulmány nem veszi figyelembe a műholdas szolgáltató által szabad versenyen alapuló közbeszerzési eljárás során kínált kedvezmény lehetőségét. A fenti szempontok alapján a tanulmány tehát nem nyújt elegendő bizonyítékot, amely indokolná a DTT technológia előzetes kiválasztását és a nyílt közbeszerzési eljárás hiányát.

Egyéb költségfelmérések

- (162) A spanyol kormány egy, az egyetemes DTT szolgáltatás DTT vagy műhold használatával történő biztosításának megvalósíthatóságáról szóló belső tanulmányt is rendelkezésre bocsátott, amelyet az Ipari, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Minisztérium (MIEyT) 2007 júliusában készített. E tanulmányt azonban nem bocsátották az autonóm közösségek, így Kasztília-La Mancha rendelkezésére, hanem csak belső dokumentumként használták fel. Mindenesetre a Bizottság úgy véli, hogy a spanyol hatóságok által benyújtott, a (62) preambulumbekzdésben hivatkozott előzetes tanulmány nem igazolja a földfelszíni platformnak a műholdassal szembeni elsőbbségét. A tanulmány ezzel szemben azt állapítja meg, hogy a különböző technológiák kombinációja realizitkusabb, és a II. térségben 70 %-ban műholdas, 30 %-ban pedig földfelszíni műsorszórást ⁽⁸²⁾ javasol. A tanulmány továbbá arra a következtetésre jutott, hogy a lefedettség-bővítéshez egy adott technológiai megoldás kiválasztását régiók szerint kell vizsgálni, figyelembe véve minden egyes régió topográfiai és demográfiai sajátosságait. Egy adott technológia előzetesen történő kiválasztása helyett e következtetés inkább egy, technológiai szempontból semleges közbeszerzési eljárás szükségességét emeli ki, amely alapján megállapítható, hogy mely platform a leginkább megfelelő Kasztília-La Mancha esetében.
- (163) Az Abertis által benyújtott két költségfelmérést illetően meg kell jegyezni, hogy azokat 2010-ben, hosszú idővel a vizsgált intézkedések hatálybalépését követően készítették. Attól függetlenül, hogy e felmérések függetlenek és kellően alátámasztottnak tekinthetők-e, mivel a kifogásolt intézkedéseket követően készültek, nem használhatók fel annak indokolására, hogy a spanyol kormány miért választotta a DTT-technológiát, valamint miért mulasztotta el a technológiailag semleges közbeszerzési eljárások lefolytatását. A Bizottság az Astrától olyan költségbecsléseket is kapott, amelyek szerint a műholdas technológia költséghatékonyabb. Ezeket ugyanezen okokból szintén nem vették figyelembe.
- (164) A Kasztília-La Mancha régióval kapcsolatos tanulmányról a (161) preambulumbekzdésben megállapítottaknak megfelelően a többi tanulmány sem vezet ahhoz a következtetéshez, hogy a földfelszíni digitális platform minőség vagy ár tekintetében előnyösebb lenne más technológiai megoldásoknál. Ebből következően e tanulmányok alapján nem indokolható, hogy a JCCM nem szervezett nyílt közbeszerzési eljárást.

⁽⁸¹⁾ A korrigált adatok figyelembevételével a Bizottság saját számításai szerint mindkét költséghelyzetnél változás tapasztalható: az optimista becslés a műholdas változatnál 36 466 648 EUR és 60 542 411 EUR a földfelszíni változatnál, míg a pesszimista becslés 56 760 211 EUR a műholdas változatnál és 65 155 166 EUR a földfelszíni változatnál. E számítások három olyan elemen alapulnak, amelyek kiegészítik a Kasztília-La Mancha régióra vonatkozó tanulmányt: (1) a nettó jelenérték figyelembevételével a visszatérő költségek esetében, 10 éves időtartamon át, (2) az új műsorszóró telepek száma, amelyek az elvárt lefedettségbővítést garantálni tudják, és (3) az üzemeltetési és karbantartási költségek kiigazított szintje. Az optimista és pesszimista forgatókönyvek a Kasztília-La Mancha régióra vonatkozó eredeti tanulmányból származnak.

⁽⁸²⁾ A felmérés 15 %-ot állapít meg a földfelszíni műsorszórásra, a visszhang kiküszöbölését szolgáló további berendezéseket is beleértve, valamint 15 %-ot a visszhanggal járó földfelszíni műsorszórásra (a tanulmány 34. oldalán).

Az intézkedés megfelelése és arányossága

- (165) Az intézkedés több okból sem tekinthető megfelelőnek.
- (166) Mivel a támogatást közvetlenül a már meglévő DTT-üzemeltetőknek, azaz a TelecomCLM-nek és az Abertisnek nyújtották, az intézkedés nem vett figyelembe olyan egyéb lehetséges megoldásokat, amelyek költséghatékonyabbak lettek volna, vagy jobb minőségű megoldást nyújtottak volna. Az előző szakaszban foglaltak alapján nem indokolt a műholdas platform kizárása. Az, hogy a II. térség egyes háztartásaiban a szabadon fogható csatornák vétele műholdas technológiával történik, bizonyítja, hogy a földfelszíni technológia nem minden esetben a leghatékonyabb és legmegfelelőbb platform. Megjegyzést érdemel továbbá, hogy műholdas megoldást más tagállamokban is használnak, még olyan térségekben is, ahol a földfelszíni megoldás is kivitelezhető lenne ⁽⁸³⁾. Ezenfelül az, hogy az Astra Kantáabriában nyertes ajánlattal pályázott a digitális televíziózás lefedettségének bővítésére irányuló, technológiailag semleges közbeszerzési eljárásban, legalábbis arra utal, hogy a szolgáltatás a műholdas platformon keresztül is nyújtható ⁽⁸⁴⁾.
- (167) A különböző költségfelmérések továbbá csupán a DTT-t és a műholdas platformokat hasonlították össze. Nem vették figyelembe az olyan alternatív technológiai megoldásokat, mind a kábelhálózat vagy az IPTV. Mivel az utóbbival nem lehet lefedni a teljes térséget, hatékonyabb lett volna a kombinált technológia használata, amely a platformokat ötvözi a DTT-vel és a műholdas műsorszórással.
- (168) Az intézkedés továbbá azért sem megfelelő, mert magukat a DTT üzemeltetőket is megkülönbözteti. A már meglévő DTT-szolgáltatók, azaz a TelecomCLM és az Abertis kiválasztásával az intézkedés nem vizsgálta, hogy más DTT-szolgáltató, mint például a Radiodifusión kevésbé drága vagy minőségi szempontból jobb ajánlatot nyújthatott volna be.
- (169) A DTT szolgáltatók előzetes kiválasztásának megfelelését a DTT platform további kapacitáskorlátai is megkérdőjelezzik. Az analóg televíziózásról a DTT platformra történő átállás a 800 MHz-es sávban 2010. április 3-án befejeződött, ugyanakkor a 243/2012/EU határozatnak való megfelelés érdekében 2011-ben döntés született a sávhoz tartozó frekvenciák távközlési szolgáltatók számára történő aukcióra bocsátásáról. Ennek eredményeként az adásokat más, 790 MHz-nél alacsonyabban található csatornákra kell áthelyezni legkésőbb 2014. január 1-ig. Mivel ez többletköltséggel jár, Spanyolország 2011. november 5-én két, 600–800 millió EUR összegű intézkedést jelentett be az I. térségben található háztartásokra és műsorszolgáltatókra vonatkozóan (a II. térségre vonatkozóan még nem jelentettek be intézkedést) ⁽⁸⁵⁾. Ez a költség nem merült volna fel egyéb platform (IPTV, kábel vagy műhold) választása esetén. Az elkövetkezendő években további frekvencia-átállás várható, amelynek célja a jövőbeli mobil LTE-technológia számára szükséges kapacitás felszabadítása, és amely hasonló költséggel jár.
- (170) Ezenfelül kimutatták, hogy a 4G LTE mobilfrekvenciák zavarják a DTT-jeleket, ami miatt a háztartásoknak drága interferenciaszűrőket kell vásárolniuk a DTT-jelek védelme céljából ⁽⁸⁶⁾. Nem zárható ki, hogy a hasonló interferenciák általános problémát jelentenek, amely veszélyezteti a földfelszíni műsorszolgáltatás jövőbeli megfelelését, különösen az NGA-hálózatok nagyobb mértékű és szélesebb körű kiépítésével összefüggésben.
- (171) Spanyolország további két érvet adott elő annak alátámasztására, hogy a műholdas továbbítás miért lenne drágább, mint a DTT. Egyrészt a műsorszolgáltatók bizonyos szolgáltatókkal kötött megállapodásai területi korlátozásokat tartalmaznak. A feltételes hozzáférés biztosítása a műholdas technológia esetében drágább lenne. Másrészt a műholdas technológia nem alkalmas nagy számú regionális csatorna sugárzására. Ezek az állítások nem megalapozottak, és ellentmondanak annak, hogy az Astra kantáabriai szerződése feltételes hozzáférést a professzionális rendszert tartalmazott. Ezenfelül az Astra költségszámításai szerint a műholdas technológia még akkor is olcsóbb lenne, ha a spanyol régiók mindegyikével külön szerződést kellene kötni. A regionális műsorszolgáltatást illetően az Astra fenntartja, hogy a spanyol kormány által közölt 1 380 csatorna rendkívül eltűzött adat ⁽⁸⁷⁾. Saját számításai szerint a műholdas megoldás regionális és helyi csatornákkal együtt is olcsóbb lenne.
- (172) Mindebből a Bizottság arra következtet, hogy a vizsgált intézkedés nem tartotta be a technológiai semlegesség elvét. A fentiek szerint az intézkedés nem arányos, és nem megfelelő eszköz a szabadon fogható csatornák a Kasztília-La Mancha régió II. térségén belüli lakossági lefedettségének biztosításához.

⁽⁸³⁾ Például Franciaország, az Egyesült Királyság, Olaszország, Szlovákia.

⁽⁸⁴⁾ Ezt a nemzeti bíróság ítélete is megerősíti. Lásd a 5. lábjegyzetet.

⁽⁸⁵⁾ Lásd a 11. lábjegyzetet.

⁽⁸⁶⁾ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/second-coexistence-consultation/>.

⁽⁸⁷⁾ Az Astra becslései szerint jelenleg kevesebb mint 415 helyi csatorna sugároz műsort.

A hálózatok üzemeltetése és karbantartása

- (173) Mivel a támogatott digitális földfelszíni és műholdas hálózatok üzemeltetésének és karbantartásának folyamatos finanszírozása a kiépítés támogatását egészíti ki, nem tekinthető technológiailag semlegesnek. A forrásokat a jelet földfelszíni platformon keresztül továbbító központok fenntartására fordították. Az ilyen támogatás ezért összeegyeztethetetlen.
- (174) A későbbiekben üzemeltetés és karbantartás céljára nyújtandó támogatásokat be kell jelenteni, és azoknak be kell tartaniuk a technológiai semlegesség elvét.

5.3.2.3. A verseny indokolatlan torzulásának elkerülése

- (175) Az állami beavatkozás bizonyos piaci hiányosságok meglétére és a lehetséges kohéziós problémákra tekintettel indokolt lehet ugyan, az intézkedés kialakítása azonban a verseny indokolatlan torzulásához vezet.

A Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával kapcsolatos következtetés

- (176) Megállapítható, hogy a vizsgált intézkedés, ezen belül a folyamatos támogatás nem megfelelő, szükséges és arányos eszköz a feltárt piaci hiányosság kiküszöböléséhez.

5.3.3. A Szerződés 106. cikkének (2) bekezdése

- (177) A 106. cikk (2) bekezdésében foglalt kivétel a közszolgáltatás nyújtása során felmerülő költségek állami ellentételezésére vonatkozik. A nemzeti (vagy regionális) hatóságoknak egyértelműen meg kell határozniuk az általános gazdasági érdekű szolgáltatást, és azzal egy adott vállalkozást kell megbízniuk.
- (178) A hivatalos eljárás során a spanyol hatóságok sem érveket, sem bizonyítékokat nem terjesztettek elő arra vonatkozóan, hogy miért minősül az intézkedés a Szerződés 106. cikkének (2) bekezdése értelmében összeegyeztethetőnek.
- (179) A Szerződés 106. cikke (2) bekezdésének alkalmazásához a nemzeti (vagy regionális) hatóságoknak egyértelműen meg kell határozniuk az általános gazdasági érdekű szolgáltatást, és azzal egy adott vállalkozást kell megbízniuk. A spanyol jog nem tartalmaz a DTT kiépítésére szolgáló általános gazdasági érdekű szolgáltatásra vonatkozó megbízást tartalmazó jogi aktust, és a hatóságok sem nyújtottak be ilyet. Először is a spanyol jog értelmében a földfelszíni hálózat üzemeltetése nem közszolgáltatás. Az 1998. évi távközlésről szóló törvény⁽⁸⁸⁾ kimondja, hogy a távközlési szolgáltatások, ezen belül a rádiózást és televíziózást kiszolgáló hálózatok üzemeltetése általános gazdasági érdekű szolgáltatás, amely azonban nem esik a közszolgáltatásokkal azonos minősítés alá⁽⁸⁹⁾. Ugyanez a meghatározás található a jelenleg hatályos távközlési törvényben is⁽⁹⁰⁾. A televíziózási célú műsorszórási szolgáltatás, vagyis a távközlési hálózaton keresztül történő jeltovábbítás távközlési szolgáltatásnak minősül, így általános érdekű, de nem közszolgáltatás.⁽⁹¹⁾
- (180) A távközlési törvény rendelkezései technológiai szempontból semlegesek. A meghatározás szerint a távközlés a jelek továbbítása bármely távközlési hálózaton, nem pedig kifejezetten a földfelszíni hálózaton⁽⁹²⁾. Ezenfelül a törvény 3. cikke a törvény egyik célkitűzéseként a szabályozás technológiai semlegességének a lehető legnagyobb mértékű ösztönzését jelöli meg.

⁽⁸⁸⁾ A távközlésről szóló, 1998. április 24-i 11/1998. sz. általános törvény.

⁽⁸⁹⁾ Ezek közé a honvédelemhez, a polgári védelemhez, valamint a telefonhálózat üzemeltetéséhez kapcsolódó szolgáltatások tartoznak.

⁽⁹⁰⁾ A távközlésről szóló, 2003. november 3-i 32/2003. sz. általános törvény.

⁽⁹¹⁾ A törvény 2. cikkének (1) bekezdése kimondja: „A távközlési szolgáltatások általános érdekű, a szabad verseny szabályai szerint nyújtott szolgáltatások”.

⁽⁹²⁾ A 32/2003. sz. törvény II. melléklete a távközlés és az elektronikus hírközlő hálózat pontos és technológiailag semleges meghatározását tartalmazza. „Távközlés: bármilyen jel, írás, kép, hang vagy egyéb információ kibocsátása, vétele vagy továbbítása vezeték, rádióelektromosság vagy optikai eszköz útján vagy egyéb elektromágneses rendszeren keresztül.” „Elektronikus hírközlő hálózat: olyan átviteli rendszer, esetleg kapcsoló vagy útválasztó eszköz, valamint egyéb erőforrás, amely lehetővé teszi a vezetéken, rádióhullámon, optikai vagy egyéb elektromágneses úton történő jelátvitelt, beleértve a műholdas hálózatokat, a helyhez kötött (vonal- és csomagkapcsolt, beleértve az internetet) és mobil földi hálózatokat, az elektromos vezetékrendszereket, annyiban, amennyiben azokat jelek továbbítására használják, a rádióműsor- és televízióműsor-terjesztő hálózatokat, valamint a kábeltelevízió-hálózatokat, a továbbított információ-típusra tekintet nélkül”.

- (181) Még ha a műsorszolgáltatás közszolgáltatásnak is minősül, e meghatározás nem terjeszthető ki egy adott támogató platform üzemeltetésére. Ezenfelül ott, ahol több átviteli platform is létezik, ezek egyike nem tekinthető „alapvetőnek” a műsorjelek továbbítása szempontjából. Emiatt nyilvánvaló hibának minősült volna az, ha a spanyol jogszabályok a műsorjeleknek egy adott platformon keresztüli továbbítását közszolgáltatásnak nyilvánították volna.
- (182) Megállapítható tehát, hogy a spanyol jog szerint a földfelszíni hálózat üzemeltetése nem minősül közszolgáltatásnak. A spanyol hatóságok továbbá a földfelszíni platform üzemeltetését nem határozták meg egyértelműen közszolgáltatásként, következésképpen e közszolgáltatás nyújtásával nem egy adott platformüzemeltetőt bízták meg.
- (183) A spanyol hatóságok továbbá semmilyen bizonyítékkal nem tudták alátámasztani, hogy a szolgáltatással a két kedvezményezett, az Abertis és a TelecomCLM-et bízták meg.
- (184) A 106. cikk (2) bekezdésében foglalt kivétel a közszolgáltatás nyújtása során felmerülő költségek állami ellentételezésére vonatkozik, ezért azt ebben az esetben nem lehet alkalmazni.

5.3.4. Létező támogatás

- (185) Az Abertis felvetette, hogy a II. térség földfelszíni műsorszóró hálózatának kiépítését csaknem teljes egészében a spanyol régiók finanszírozták állami források felhasználásával olyan jogszabályok alapján, amelyek 1982-ig, azaz Spanyolország az Európai Gazdasági Közösséghez való 1986. évi csatlakozásánál is korábban nyúlnak vissza. Az Abertis szerint ezért a program a helyi földfelszíni hálózatok üzemeltetésének folyamatos finanszírozásához tartozik, így meglévő támogatásnak tekinthető.
- (186) A földfelszíni hálózat bővítésének régiók általi finanszírozása valóban az 1980-as évek elején kezdődött, azonban abban az időben a piacon nem voltak magántulajdonban lévő műsorszolgáltatók. A kibővített infrastruktúra tehát kizárólag az állami műsorszolgáltató igényeit szolgálta, amelynek mindenkor kötelezettsége volt arra, hogy a jelet a lakosság nagy részéhez eljuttassa. Ezenfelül Spanyolországban abban az időben a földfelszíni televíziózás volt az egyetlen platform a televíziójelek továbbításához. Ennek eredményeként az egyetlen rendelkezésre álló hálózat bővítése nem vezetett a más platformokkal folytatott verseny torzulásához.
- (187) Azóta mind a jogi szabályozás, mind a technológia fejlődött, ami új műsorszóró platformok és piaci szereplők, így különösen a magántulajdonú műsorszolgáltatók megjelenéséhez vezetett. Mivel a kedvezményezett és az állami finanszírozás általános körülményei is alapvetően megváltoztak, a vizsgált intézkedés nem tekinthető pusztán formai vagy adminisztratív jellegű módosításnak. Sokkal inkább olyan módosítás, amely befolyásolja az eredeti rendszer tényleges lényegi tartalmát, így új támogatási programnak tekintendő⁽⁹³⁾. Mindenesetre az analógról a digitális televíziózásra történő átállás csak a technológia legutóbbi fejlődésével vált lehetővé, ezért új jelenségnek minősül. A spanyol hatóságoknak ezért be kellett volna jelenteniük az új támogatást.

5.4. KÖVETKEZTETÉS

- (188) A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a földfelszíni hálózatüzemeltetők részére hálózatuknak a II. térségen belül a szabadon fogható televíziós csatornák sugárzására irányuló fejlesztéséhez és digitalizálásához Spanyolország, Kasztília-La Mancha Regionális Kormányzata, valamint a települési önkormányzatok által rendelkezésre bocsátott források a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében támogatásnak minősülnek. A támogatás nem egyeztethető össze a belső piaccal. Ezenfelül a támogatásról nem értesítették a Bizottságot a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerint, így azt jogellenesen, a Bizottság engedélye nélkül hajtották végre. A támogatás összegét ezért vissza kell fizettetni a földfelszíni hálózatüzemeltetőkkel.

⁽⁹³⁾ A T-195/01. és T-207/01. sz., *Gibraltár-ügyben* hozott ítélet (EBHT 2002., II-2309. o.) 109–111. pontja.

- (189) A Bizottság úgy ítéli meg továbbá, hogy a digitalizált hálózat üzemeltetéséhez és karbantartásához közbeszerzési eljárás nélkül vagy technológiailag nem semleges közbeszerzési eljárást követően nyújtott folyamatos támogatás szintén nem összeegyeztethető. Ezenfelül a támogatásról nem tájékoztatták a Bizottságot a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerint, így azt jogellenesen, a Bizottság engedélye nélkül hajtották végre. A támogatás összegét ezért vissza kell fizettetni a szolgáltatókkal.
- (190) A későbbiekben üzemeltetés és karbantartás céljára nyújtandó állami támogatásokat be kell jelenteni, és azoknak be kell tartaniuk a technológiai semlegesség elvét.

6. VISSZATÉRÍTÉS

6.1. A TÁMOGATÁS MEGSZÜNTETÉSÉNEK SZÜKSÉGESSÉGE

- (191) Az EUMSZ és a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy az érintett államnak meg kell-e szüntetnie vagy módosítania kell-e azt a támogatást ⁽⁹⁴⁾, amelyről megállapítható, hogy nem egyeztethető össze a belső piaccal. Szintén a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata azt mutatja, hogy a Bizottság által a belső piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett támogatások esetében a támogatás eltörlése vonatkozásában az államra kirótt kötelezettség célja a korábbi helyzet visszaállítása ⁽⁹⁵⁾. A Bíróság e tekintetben kimondta, hogy ez a célkitűzés akkor valósul meg, ha a kedvezményezett visszafizette a jogellenes támogatásként kapott összegeket, elveszítve így azt az előnyt, amelyet versenytársaival szemben élvezett a piacon, és visszaállt a támogatás juttatása előtti állapot ⁽⁹⁶⁾.
- (192) Ezen ítélkezési gyakorlattal összhangban, a 659/1999/EK tanácsi rendelet ⁽⁹⁷⁾ 14. cikke kimondja, hogy „amennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére.”
- (193) Így arra tekintettel, hogy a földfelszíni platform fejlesztésének és digitalizálásának, majd azt követő karbantartásának és üzemeltetésének 2008–2009-től kezdődő spanyolországi finanszírozása jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatás, Spanyolországot az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizettetésére kell kötelezni a támogatás nyújtása előtti piaci helyzet visszaállítása céljából.

6.2. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁS KEDVEZMÉNYEZETTJEI ÉS MÉRTÉKE

- (194) A támogatás közvetlen kedvezményezettjei a TelecomCLM és az Abertis. Az alábbi preambulumbekkezdésekben hivatkozott összegek a Bizottságnak nyújtott információk alapján. A (42) preambulumbekkezdésben foglaltaknak megfelelően a TelecomCLM és az Abertis 13,2 millió EUR-t, illetve 250 000 EUR-t kapott saját műsorszóró központjainak korszerűsítésére. Ezen kívül a TelecomCLM-et közbeszerzési eljárás nélkül választották ki arra, hogy a települési önkormányzatoknak új műsorszóró központokat, valamint hat saját tulajdonú központot építsen (2,26 millió EUR).
- (195) Ahol a DTT berendezések a települési önkormányzatok tulajdonában maradtak, azokat vagy a TelecomCLM-től, vagy az Abertistől vették meg. Mivel e társaságokat közvetlenül (azaz közbeszerzési eljárás nélkül) választották ki a digitális berendezések leszállítására és/vagy üzemeltetési és karbantartási szolgáltatások nyújtására, ebben az esetben is közvetlen kedvezményezettnek minősülnek. E két társaság ténylegesen 32,6 millió EUR közfinanszírozásban részesült, közbeszerzési eljárás nélkül ⁽⁹⁸⁾.
- (196) A jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatást vissza kell fizettetni a TelecomCLM-mel és az Abertisszel.
- (197) A folyamatos támogatást a DTT-hálózatok karbantartására és üzemeltetésére nyújtják. E hálózatok üzemeltetői a karbantartási és üzemeltetési támogatás kedvezményezettjei. A TelecomCLM és az Abertis 6,5 millió EUR-t kapott a 2009–2011-es időszakban. A támogatást, valamint a későbbiekben kifizetett támogatást tehát vissza kell fizettetni az ilyen hálózatüzemeltetőkkel.

⁽⁹⁴⁾ A C-70/72. sz., *Bizottság kontra Németország* ügyben hozott ítélet (EBHT 1973, 813 o.) 13. pontja.

⁽⁹⁵⁾ A C-278/92 sz., C-279/92 sz. és C-280/92 sz., *Spanyolország kontra Bizottság* egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 1994, I-4103 o.) 75. pontja.

⁽⁹⁶⁾ A C-75/97 sz., *Belgium kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 1999, I-30671 o.) 64–65. pontja.

⁽⁹⁷⁾ A Tanács 1999. március 22-i 659/1999/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.).

⁽⁹⁸⁾ Ha az egyes eseteknél Spanyolország bizonyítani tudja, hogy a berendezések leszállítására közbeszerzési eljárást írt ki, ez az összeg levonható a visszatérítendő összegből.

- (198) Azokban az esetekben, ahol az egyes kedvezményezetteknek juttatott forrás nem haladja meg a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. december 15-i 1998/2006/EK rendeletben ⁽⁹⁹⁾ meghatározott határértékeket, akkor a finanszírozás az említett rendeletben foglalt valamennyi feltétel teljesítése esetén nem minősül állami támogatásnak, és azt nem terheli visszatérítési kötelezettség.
- (199) A visszatérítést a kedvezményezettek számára juttatott előny hatálybalépésének napjától kell számítani, vagyis attól a naptól, amelyen a támogatást a kedvezményezett rendelkezésére bocsátották, és azt a tényleges visszatérítésig kamat terheli.

7. KÖVETKEZTETÉS

- (200) A Bizottság megállapítja, hogy a Spanyol Királyság a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdését megsértve jogellenes támogatást nyújtott a földfelszíni televíziós platform üzemeltetői javára a digitális földfelszíni televíziózás lefedettségének Kasztília-La Mancha távoli és kevésbé urbanizált területein történő bővítéséhez. A támogatást, ideértve az üzemeltetésre és karbantartásra nyújtott (folyamatban lévő) támogatást is, vissza kell fizettetni azokkal a platformüzemeltetőkkel, amelyek annak közvetlen kedvezményezettjei. A visszatérítés kiterjed a platformüzemeltetőként eljáró települési önkormányzatokra is,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Spanyolország által az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdését megsértve jogellenesen végrehajtott, a TelecomCLM és az Abertis javára, Kasztília-La Mancha régió II. térségében a műsorszóró központok korszerűsítésére, valamint a digitális berendezések nyújtására és/vagy üzemeltetésére és karbantartására nyújtott állami támogatás nem összeegyeztethető a belső piaccal.

2. cikk

Az 1. cikkben említett program keretében nyújtott egyedi támogatás nem minősül állami támogatásnak akkor, ha nyújtásának időpontjában teljesíti a 994/98/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁰⁰⁾ 2. cikke alapján elfogadott, a támogatás nyújtásának időpontjában hatályos szabályozásban foglalt feltételeket.

3. cikk

- (1) Spanyolország visszafizeteti a Telecom CLM-vel és az Abertisszel az 1. cikkben említett program keretében nyújtott összeegyeztethetetlen támogatást.
- (2) A visszafizetendő összegek a támogatás kedvezményezettnek történt nyújtásától a tényleges visszafizetésig terjedő időszakra számított kamattal növekszenek.
- (3) A kamatokat a 794/2004/EK bizottsági rendelet ⁽¹⁰¹⁾ V. fejezetével összhangban kamatos kamattal kell kiszámítani.
- (4) Spanyolország e határozat kihirdetésének napjától kezdődő hatállyal megszünteti az 1. cikkben említett támogatási program szerint esedékes valamennyi kifizetést.

4. cikk

- (1) Az 1. cikkben említett program keretében nyújtott támogatást azonnal és ténylegesen vissza kell fizettetni.
- (2) Spanyolország biztosítja, hogy e határozatot a kihirdetésétől számított négy hónapon belül végrehajtsák.

⁽⁹⁹⁾ A Bizottság 2006. december 15-i 1998/2006/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 379., 2006.12.28., 5. o.).

⁽¹⁰⁰⁾ A Tanács 1998. május 7-i 994/98/EK rendelete az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról (HL L 142., 1998.5.14., 1. o.).

⁽¹⁰¹⁾ A Bizottság 2004. április 21-i 794/2004/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

(3) Az e határozat kihirdetésétől számított két hónapon belül Spanyolország közli a Bizottsággal a következő információkat:

- a) az 1. cikkben említett kedvezményezetteknek egyenként kifizetett támogatás teljes összege;
- b) az egyes kedvezményezettek által visszafizetendő teljes összeg (tőkeösszeg és kamat);
- c) az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedések részletes bemutatása;
- d) azt igazoló dokumentumok, hogy a kedvezményezetteket felszólították a támogatás visszafizetésére.

(4) Amíg az 1. cikkben említett program keretében nyújtott támogatást teljes egészében vissza nem fizetik, Spanyolország folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtásának érdekében meghozott nemzeti intézkedések előrehaladásáról. A Bizottság kérésére Spanyolország azonnal tájékoztatást ad az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekről. Ugyancsak részletes tájékoztatást nyújt a kedvezményezettek által már visszafizetett támogatásokról és kamatokról.

5. cikk

Ennek a határozatnak a Spanyol Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2014. október 1-jén.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök

MELLÉKLET

Információk a felvett, a visszafizetendő és a már visszafizetett támogatási összegekről

A kedvezményezett azonosító adatai	A támogatási program keretében felvett teljes összeg (*)	A teljes visszafizetendő összeg (*) (Tőke)	Már visszafizetett teljes összeg (*)	
			Fő típus	Visszafizetési kamat

(*) Millió nemzeti fizetőeszközben.